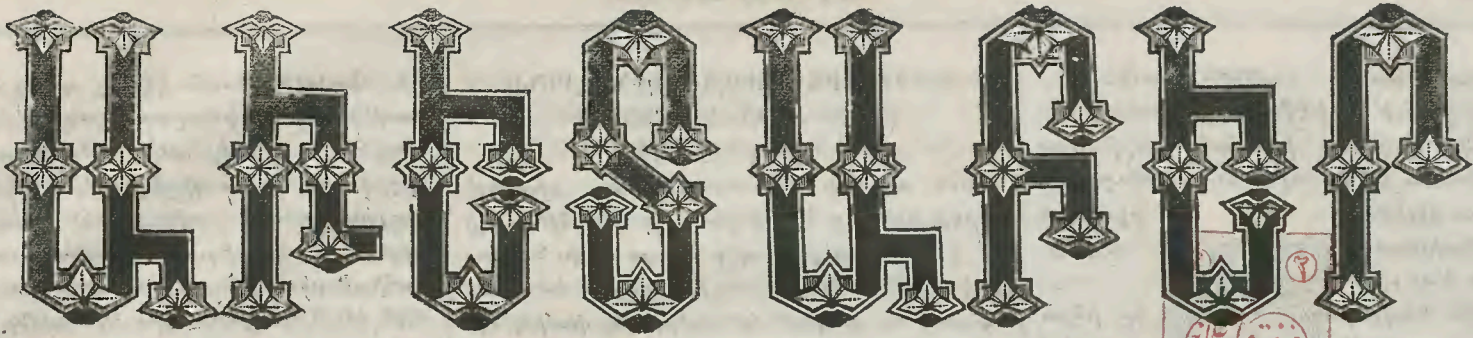

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ,

՚ԻԼՄԻՅԷ, ՊԵՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱ՛Ր ԴԱԶԵԹԱ ՏԸՐ

ՃԻԼՏ 30.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՆՈՅԵՄԲԵՐ 26, 1887.

Ն. 48.

ՄԵՎԱՏՏ Ը ՄԻՆՏԵՐԻՃԷ

	Մահեֆէ
Ընդը Եօգարը Թուր	377
Իթարը Տեհիլէ	377
Քիլիսէն Գուլիլէթիւնմէսիւն Մէտար	378
Օլան Խուսուսար	378
Էլմէ Խասթայա Պագմաղա Տա՛ր	379
Պա՛ղը Պէյանար	380
Սէֆէ Վէ Ագէսի	380
Սելիլէր Վէ Ուզուն Էօմր	380
Միւթէնէվիլէ	381
Մէքթուպար	381
Շու՛ունար Ը Սիյասիլէ	383
Ագէլէրն Զեյալմէ	384

ԱԻՏԱՐԵՐ. Հեր հաճախ ճոռմա երբեք կիւնիս նեղր օրսնուր:

Մեմալիք ի շահան վէ տիյարը եճնեպիլէ իջիւն սեհեպիլէ պիւր վեճի փեղի 2, վէպարը պարը 4 սիւմ Մեհիտիլէ, վէպիւր նիւսիսիսի 40 փարա սըր: Փօսրա խճրէրի քարաֆըմըգա ա՛խ տիւր:

Ղազեքայա տերճ իջիւն քանիւրաք Խաքանայոյա Ամիրիգան խանընուա Մր. Հ. Ս. Պարնըմ իսմիւնէ, ապօնէ եազըմագ, վէ փօստայա ա՛խ մեփատու իջիւն մեքքուպ վէ ազգէ Մր. Ո. Ո. Բիթէ կեօնտէրիմէլ տիւր:

Ամերիգան Միսիօնէրէր Շեքէթի թարաֆընտան, ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ, Ճ. Բ. ԿՐԻՆ, ՄԻՆԷԼԻՅԱ, Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ:

ԸՇԸՂԸ ԵՕԳԱՐԸ ԹՈՒԹ

Ինկիլթէրմանն Գօրնվէլ սահիլինտէ իգամէ էտիլմիշ օլան Էտիսթըն նամ մէշհուր ֆէնէր գուլլէսիլը տէֆա՛ա՛ալիմ ֆազալ զարիպ թապիլաթը օլան վիսու թանլի թարաֆընտան փէք կիւղէլ պիւր թարգաւա եափըլը: Միւսմիլէյն պու պիւնանն հէր թարաֆընը մէտհիլէր իլէ տօլուրմըշ իտի: Օ՝ ինչա էթտիլի պու գուլլէտէն տօլայը իֆթիլար էտէր, վէ քէնտի եիւքսէք պալլօնընտան ֆուր թունայա մէյտան օգույարագ ճէսուրանէ պիւր թարգաւա «Էսիլիլ, էյ բիւղէնարլար, գապար, էյ տէրեա, վէ էյ՛ա՛ նասըր, կէլիլիլ, վէ գուլլէմ իւղէրինտէ քէնտի գուլլէթիլիլի սընայընըլ՝ տէր իտի: Ֆազալ տէհէլէթիլի պիւր կէճէտէ տէնիլ հէմ գուլլէյի հէմ տալի պա՛նիսիլի եութտու: Պու գուլլէ իքլիսի տէֆա՛ա՛ օլարագ Բըսիարա վասըթասըլլէ աղաճ վէ թաշտան եափըլը: Գուլլէնին շէրի կիւղէլ իտի իսէ տէ, անտէ պուլլնան քէրէսթէ՛ն անասըրա գարըլ

գօյամաւը. պու տէֆա՛ա՛ տալի պանի պիւնա իլէ պիւրիլըտէ եանըպ թէլէֆ օլտու: Պա՛տէհու պու իլէ մէշհուր Սմիլթըն տա՛վէթ օլունտու: Միւսմիլէյն թէմէլ թաշը իլիւն եէքիարէ պիւր գայա հազըրլար, վէ մէշէնին քէնտի քէօքլէրին եէրին տէրին մահալլէրինէ սալարագ սապիլ զալուրը կիպի, հազըրլար թէմէլ թաշընը տէմիւր չըպուղլար իլէ միւհէմ գայալարա բապթ էյլէտի, վէ անըն իւղէրինէ թէքմիլ թաշտան գուլլէյի ինչա էյլէտի: Ֆազալ վիսութանլինին եափըլը կիպի թաշլար իւղէրինէ մէտհիլէր եազմաւը, անճագ գուլլէնին էն աշաղը գըսմընա «Էյէր պէյթի Բապպ պիւնա էթմէլ իսէ, պանիլէր պիհուտէ եէրէ էմէք շէքէրլէր՝ սէօղիւնիւ հէք էյլէտի, վէ ֆէնէրին եօգարընտան օլան քէմէր թաշը իւղէրինէ «Հա՛ա՛ Ալա՛ա՛» սաաէ տու՛այը եազտը: Պու գուլլէ էլ ան տուրմագտա, վէ ֆուրթունայա թուրթուրը օլան կէմիւ ճիլէրէ քէնտի ըշըլըյլէ տէլալթէ էթմէքաէ տիւր:

Էյ ինսանն խէլասը իլիւն չալըշան իշտաշլար, Նուր օլան ֆրիստուս առէմլէրին էօնիւնաէ եօգարը գալարըլմալը տըր, եօգ իսէ անլէր հէլաք օլուրլար: Իմտի Սնը, քէնտի աղըմըլըն իճատը օլան պիւր կէօնէ պիւնա իւղէրինէ գօմայալմ:

Սաֆի աղաճտան եախօսա աղաճ իլէ թաշտան պիւր գուլլէ եափմայալմ, անճագ ֆէլամ Ուլլահը էսաա իթթիլաղ էտէրէք, պիւնամըլը օլ գըմըլտանմաղ վէ միւհէմ օլան հագիգալթ իւղէրինէ պիւնա էտէլիմ, վէ հէր պիւր սըրա իւղէրինէ Սմիլթին միւթէվաղը՛անէ օլան թահրիւթընը եազալմ: Պէյլէ էթտիլիմիլ թաղտիւրտէ ֆէնէր գուլլէթիլի պապի գալաճաղընա էմին օլա պիւլիլիլ:

ԻԹԱՐԸ ՏԻՆԻԼԷ

1831տէ Օգոստոսն 10ընտա Գափտան Օլտրի Հիյասէնթ նամ գըրըլը թահթը գօմանտանտա օլտըլը հալտէ, Պարպատօղ տաաւընն իշղալըյլէ մէշղուլ իքէն շէտիտ պիւր ֆուրթունա գուհուր էյլէտի: Միւսմիլէյն օլ

իգլիմտէ միւհաճէտէ էտիլէն էն էյի հալայա թէսատիլէ էթմիշ օլուպ, աղաճըն լաթիֆ հալաւընա հէյրան գալմագտա իտի: Հալա գայէթ պէրրագ օլուպ, սէմատա պիւր փարչա պիլէ պուլութ օլմատըգտան մա՛տա, սէմա վէ տէրեաա պիւր թէպտիլաթ ինթիմալիլէթինէ տա՛ր հիլ պիւր ալամէթ եօգ իտի:

Գափթան քէնտի գաճարաւընա էնիպ, սէտիւրին իւղէրինէ ուղանտը, վէ պիւր գալտա գիլէ սօնկրա եազընընտա աալըմըշ օլան պիւր միղան ը հալա անըն կէօղիւնէ իլիշմէքլէ, ճիւլէնին տիւլմէքտէ օլտըլընը միւհաճէտէ էյլէտի: Հալա օլ գատար կիւղէլ իտի քի, օլ վազըթտա միղան ը հալայը թէֆթիլ էթմէք անըն աղընտան պիլէ կէշմէմիշ իտի: Պու հալ անա օլ տէրէճէ զարիպ կէօրիւնտիւ քի՛ աճէպա խաշալ մը տըր տէյիւ կէօղէրինի սիլիպ պաղտը: ճիւլէ տիւլմէքտէ իտի: Միւսմիլէյն սէտիւրտէն գալըպ, զիքր օլունան ալթէ եազալտը, վէ իլթէ ֆիւ վաղը՝ ճիւլէ չափուք չափուք աշաղը էնիլքտէ իտի: Կէօկէրթէյն չըգտը: Ֆազալ հալա էվիլլէթի գատար պէրրագ վէ կիւղէլ իտի: աշաղը էնիպ ալթիլի սալաւը, ելինէ ճիւլէնին տիւլմէքտէ օլտըլընը կէօրմէքլէ աալա պիւր չիւպհէսի գալմատը:

Միւսմիլէյն հալանըն պու տէրէճէ կիւղէլ օլտըլը պիւր վազըթտա ճիւլէնին պէյլէ չափուք վէ խարիպ իւլ առէ պիւր սուրէթտէ տիւլմէսինի նէ իլիթմիշ վէ նէ տէ կէօրմիւշ օլտըլընտան, մէ՛մուլին գայրի պիւր թէպտիլաթըն վուգուլնա իսքեալթ օլտու: Վէ մուտվին գափթան իլէ գալալըլը չաղըրըպ, վուգուլ ը հալը անլէրէ իֆատէ էթտիլքտէ, անլէր տէնիլ վէ հալանըն պու տէրէճէ պէրրագ վէ բահաթ պիւր վալթընտա ֆուրթունա ինթիմալիլէթի օլմատըլընը իտալիա էթտիլէր: Գափթան անլէրին էֆքեարընտան տէյիլ իտի: Ալէս սէվլէյ միղան ը հալանըն տիւլմէսի պիւր ֆուրթունա ալամէթի օլտըլընտան, ճիւլէնին տիւլմէսինին սիւրալթը նիսպէթինտէ՛ աճէլէ իլէ ֆուրթունայա մուգալլէմէթ էթմէք իլիւն հազըրլանմաղա գարար վէրալ: Ֆուրթունայա գարըլ հէր պիւր շէյին միւլթիլի մէրթէպէ մայնա էտիլիպ սալըմտընը, սէրէն տիւրէյլնին իւսթ գըսմընըն աշաղը ալընմատընը, վէ հէր շէյին եէրի եէրինճէ կէօկէրթէյն գօնուլմատընը էմը էթտի: Մէ՛մուլար վէ կէմիլին թա՛իֆէսի թէ՛աճհիւպտէ գալտըլար: Ֆազալ թէհիլքէ մէվճուտիլէթինէ աալա ինանմատըլար, վէ անլէրտէն պիւրի արգատաւընա՝ «Գափթան պիլիլ թէրլէթմէք իսթէյօր» տէտի:

Գափթանըն էմը ու ըճալարընըն նէթիճէսինտէն օլարագ, հէր շէյ ող վաղըթ զարֆընտա սըրաւընա գօնտու: Ֆազալ

գաղթականության մասին կենտրոն ճիշդ է մեջ՝ մոռալարը քննարկ է քննարկարարական խոր-
վեր, վե ֆիլիպսը՝ օլ իգլիմոտ ֆուլթոնա
դուռուրընտան էվելլ 'ալ էլ 'ուսումնական
տե օլունա կենտրոն 'ալամենթերտեն հիշ պիլի
կեօրիւմենտիլինտեն, չիւպիէ էթմէլէ սեպեպ-
լէրի վար խոր :

Ազգամըն եաղալմաւորը պերտպէր ինրա
էտիւմէքտէ օլան ճիւղէ հաղորդարար տախի
խիթամ պուլմադտախոր : Գաղթական Օլտրի ,
լազըմ օլան հաղորդարըն հիշ պիլի ուօգթա-
սընտա իհմալ էթմէտի , վէ հէր շէյի իս-
թէտիլի կիպի ինրա էթտիլի : Իշէրին խի-
թամընտան պիլի իքի սա'աթ սօնկրա միւ-
մալիէյի , միգանը հալմանըն իլիթարը մուճէ-
պիլնէ էն ֆէնա պիլի դուռուրաթա հաղոր
օլմուշ տըր տէյիւ տիւշիւնմէքտէ խոր : Վէ
ֆիլիպսը՝ աղ սօնկրա պիլի ֆուլթոնա պաշ-
լաւոր , վէ էօյլէ պիլիտէն պիլիէ քէսպ ի շիտ-
տէթ էթալի քի , ետլէքնիլ ուֆաճըդ պիլի փար-
չաւը պիլիէ աշըգ պրազըլմաւոր խոր : Բիւղ-
կեար օլ դատար շիտտէթլէ էսմէքտէ խոր քի ,
տէնիդտէ տալալար հուսուլէ կէլմէյիպ , ան-
ճազ պիլիւն տէնիդ պիլի կէնիշ քէօփիւք
օվաւը կիպի դաշնամադտա , վէ վափօր շու-
րայա պուրայա սիւրիւքլէնմէքտէ խոր : պէ-
րէքէթ վէրսին քի վափօր աշըգ տէնիդտէ
օլտըղընտան , պիլի ետրէ չարիւրմայարազ
ֆուլթոնայը պիլիա քէտէր կէլիլի :

Էյ պու պէնտի օլունան , չօգ կէլմէքտէն
պու պիլարէ տիւնեա իւղէրինէ կէլէճէք օ-
լան հիւքմ ֆուլթոնաւորտան խապէրտա՞ր
մը սըն : Բէլլամ Ուլլահ րուգ ի ճէգանըն եազ-
լաշմադտա օլտըղըն փէք վազը՝ պիլի սու-
րէթտէ կէօթէրէն էն էմին միգանը հալմա
տըր : էթրաֆըմըդտա օլան հէր շէյ էմին վէ
սաքին կէօրիւնէ պիլիլի իսէ տէ , պու Բիլթա-
պը աշտըղըմըդտա դազապ Ուլլահըն գաթի
պիլի սուրէթտէ եալալաշմադտա օլտըղըն միւ-
շահէտէ էտէրիլ : Էյէր Գաղթական Օլտրի մի-
գանը հալմանըն իլիթարընա դուռուր տսմաւոր
խոր , ինթիլմալէն կէրէք քէնտի վէ կէրէք
կէմիսին թա'իֆէսի տէնիդին տալալարըն-
տա թէլէֆ օլաճապար խոր : Փազաթ թէհ-
լիքէ դուռուրըն փէլինէն անկլամաղլէ , պա-
շընըն չարէսինէ պազալ , վէ պէօյլէճէ կէրէք
կէմիսի վէ կէրէք հուսուլէսի գուրթուրու :
Էյէր սէն , սանա սէօյլէյէն սէսի տիլիլէ-
մէգ իսէն — խէլասքեարըմըդ օլան Ալլահըն
սէնին իշիւն թէհիլէ էյլէտիլի պէօյլէք խէ-
լաւը ինմալ էտէր իսէն , օլ կէլէճէք օլան
կիւնտէ պիլիմէլմա' պուլալմայաճադսըն : Բապպ
Յիսուսըն շու հէյպլէթու սէօլլէրինի տէր
խաթը Էյլէ . ճնոյուն կիւնիլէրինտէ օլտըղը
կիպի , իպն իւլ ինսանըն կիւնիլէրինտէ տա-
խի էօյլէ օլաճազ տըր : Դուկ . 17. 26 :

Օլ վազըթ նս'ալ խոր : Նօյ սէֆիլնէյէ կի-
րիպ թուֆան կէլէրէք , ճիւղէ խալըդ հէլաք
էյլէտիլի կիւնէ տէկին ետիլպ իշիւլէր , վէ
թէգէվլիւճ էտիլպ թէգլիլի օլունըլար խոր :
Տիւնեա շիմտի տախի պէօյլէ էթմէքտէ տիլի .
հէմտէ պիլիտէն պիլիէ հազըլարընտա հիւքմ
վէրիլինէյէ դատար պէօյլէ տէվամ էտէճէք
տիլիլէր :

Սանա օլան իլիթարա ինան , վէ րիւճու
էտէն կիւնաճեարը դապուլ էթմէք իշիւն
իւլաւաքեարըն մուհապպէթ իլէ ուղանմը օ-
լան դուլարընա դօշ : Պէօյլէ էթտիլին հալտէ
շիմտի վէ իլ էլ էպէտ պէրէքէթէ նա'իլ օ-
լաճապսըն : Արթըդ հիւքմ սոնա եթիլիշմէ-
յէճէք , շիւնքի տիւնեաւոր իքէն Բիլիտոտա
եէնի պիլի մէվլիլ թուլթուպ , ախրէթտէ տա-
խի անըն իլէ ճէլալէ հիսսէտար օլաճապսըն :

ՔԻԼԻՍԵՆԻՆ ԳՈՒՎՎԵԹԼԵՆՄԵՍԻՆԵ
ՄԵՏԱՐ ՕԼԱՆ ԽՈՒՍՈՒՍԱԹ
(Միլի'էյիլի քարաճընտան)

Սօն պէնտի մախտուրմըդտա , քիլիսէյէ
կէրէք իշիւն իշիւն պիլի էմանէթտարը ,
վէ կէրէք միլլէթին պիլի պազը տէլիւնալար
էտէնիլէրին , անըն քէսպ ի գուլլէթ էթմէսի-
նէ սա'յ ու դալրէթ էթմէլէրին լաճիպ օլ-
տըղըն կէօթէրմիլ , վէ քիլիսէյին դուլվէ-
թինին անը ինթիլէ էտէն շէլէրտէ օլմայըպ ,
անճազ քէնտի դաթընտա օլտըղընտան պաշ-
էթմիշ խոր : Պու տէֆա տախի տախիլէն
քէսպ ի գուլլէթ էթմէսին էլլէմ օլան խու-
սուսաթտան պա'ղըսընը դիքը էթմէք իս-
թէրիլ :

1. Քիլիսէյին քէսպ ի գուլլէթ էթմէսի
իշիւն լազըմ օլան պաշըճա շէլէրտէն պիլի
լիյապաթը մէ'մուրիլ ի րուհանիլէյէ մալիք
օլմաւոր տըր : Տիւնեաւոր սանքի ճիւղէ տի-
յանէթլէրինտէ , խուսուսի խապիլէթլէրէ մա-
լիք տիլիլէր տէյիւ քէնտի ճէմա'աթլարը իւ-
ղէրինէ թէ'սիլ իշիւն պիլի թազըմ րուհա-
նի մէ'մուրլար պուլլընմադտա տըրար : Աֆ-
րիգանըն եապանի գապիլլէրի արտսընտա ,
քեանիլլէրէ , իլլէթ վէ հէր կէօնէ ֆէլաքէ-
թին միւճիտի օլան ճիւլէր իլէ միւլապաթ է-
տէրլէր , վէ անլէր իւղէրինէ թէ'սիլ իշիւն
լէր նազարըլլէ պազըլմադտա տըր : Գաթիլ
Սէլթ թա'պիլ օլունան գապիլլէրին Տրուլթ
քեանիլլէրի տախի քէնտի մէ'մուրլէթլէրի-
նի ինրաւորնա միւղթէտիլ սալըլմադտան էվ-
վէ 20 սէնէ թա'լիլ օլունալը իտիլէր , վէ
տիլլէր քէնտի մուգապտէսայիլլէրին տիլմը
նաւըն կիտէմէյէճէյի սըգ օլմանլար իշիւն
ինրա էտէրլէր խոր : Պրահմին մէղհէպիլնէ
տախի Պրահմինլէր եախօտ քեանիլլէր էն
'ալի սընքը թէճըլ էտէրլէր , վէ օլտէրէճէ
'աղիլ սալըլըլար խոր քի , եալընը քէնտի
սընքըլարընտան օլանլար իլէ էվլէնիպ , եա-
լընը անլէր իլէ թա'ամ էտէրլէր :

Պէօյլէ տախի խրիլթիյան մէ'մուրիլ ի
րուհանիլէսի քէնտիլլէրին մալիք օլտըղլարը
պիլի կէօնէ խապիլլէթ սէպէպիլլէր իլ'այէթ
օլունալը տըրար : Վէ ատէմիլէր իլլէրի կիթ-
տիքէ պու խապիլլէթլէր տախի 'ալի վէ ա'-
զամ օլմազ կէրէք տիլլէր , ճահիլ պիլի էհա-
լի քէնտի րուհանի մէ'մուրլարընա անլէրին
պաշալարտան էյի վէ 'ալիլ օլտըղլարը ի-
շիւն տէյիլ , անճազ սոտէճէ անլէրին ուղուն
էլլիլլէրի ալթընտա խուսուսի պիլի գուլ-
վէթ օլտըղը , եախօտ եաղ իլէ թադտիս էտիլ-
տիլլէրի վազըթ անլէրէ պիլի գուլլէթ իւ-
հազ օլունուր տիւշիւնէսիլլէ անլէրէ րի'ա-
յէթ էտէրլէր : Փազաթ մէքթէպլէրին թէքէս-
սիւր էտիլ 'իլլին թէգալիւս էթմիշ օլտըղը
պիլի մահալտէ պէօյլէ պիլի էֆըեար պազի
գալալալ : Տէրուն ի մէլէքէթտէ պուլլընա
շէնրլէրին պիլիլտէ իգապէթ էտէն իլթիլար
պիլի փափաւ պիլի տէֆ'տ շէօյլէ սէօյլէմիշ
տիլի . ճէվլլէլլէրի եօլտան պիլի փափաւ կէշ-
տիլլինտէ հէր քէս պիլի թաղաֆա շէքիլիպ
անա հիւրմէթէն եէրէ պէրապէր էյիլլէր
խոր : շիմտի իսէ անլէրին սէլամը , սաաէճէ
սինէք դաշըլմազ իշիւն օլան պիլի հարաքէթ
կիպի տիլի :

Բուհանի մէ'մուրլարա էհալլինին հիւրմէթ
էթմէսի իշիւն անլէրին միւլթէալլիմաւտէմիլ
օլմալարը լազըմ տըր : Պունտան պիլի գաշ
սէնէ էվլլէլ պիլի մանաթըլը ղլյարէթ էթ-
տիլլիլտէ , մուհապպէթ իլէ գապուլ օլուն-
տըգ , վէ օլտաւ պուլլընա պիլի րահիլ իլէ
կէօրիւշտիլիւմիլը սըրատա միւլալիլէյի ,
«էէր նէ դատար տիւնեա տէօնիլյօր տէնի-
լիյօր իսէ տէ , պէն պունա ինանմալ» տէ-

տի : Փալթալթտան կէլմիշ օլունա պու մա-
նաթըլարա տուրմադտա օլան կէնճ պիլի րա-
հիլին պու սէօլլէնտէն ութտարադ տըլա-
րը շըգաղըմըդտա պիլլէ շէօյլէ սէօյլէտի . «Անա
դուլազ ատմայըն , պիլի շէյալէն խապէրի եօգ
տըր » : Շիւպէսիլ պու կէնճին ղիքը օլունան
րահիլէ րուհանիլ պիլի մուլլիլ տէլիւ հիւր-
մէթ էթմէսի կիւճ տիլի : Օլտ պիլիլլէր , պու
րահիլ էյիլ պիլի աաէմ , հէմ տախի Բիլթապը
Մուգապտէն փէք աշինա խոր : Փազաթ
'իլլմէ էն սաաէ օլան հաղթաթլարտա պու
տէրէճէ մուհիլ իլթիլա օլան պիլի էֆ-
քեար թալըյան պիլի րահիլին րուհանիլ խու-
սուսա օլան էֆըեարընա իլթիլաւ էթմէք
շիւպէսիլ պու կէնճ իշիւն փէք կիւճ խոր :
Պիլի վա'իլլին պաշալարտան հիւրմէթ էտիլ-
մէք իշիւն պիլի թապիլպ դատար 'իլմ ի թըպ-
պա աշինա օլմաւոր , եախօտ պիլի կէմիճի դա-
տար կէմիճիլլէր սան'աթընը պիլլմէսի լազըմ
տէյիլ իսէ տէ , 'ուսումն օլան 'իլմ ու մա'-
լիւմաթտա քէնտի ճէմա'աթընտան իլլէր օլ-
մաւոր լազըմ տըր : Շիւպէսիլ հէր մահալ ի-
շիւն 'այնի տէրէճէտէ մա'լիւմաթ իլթիլա
էթմէք , Լօտարա էփիլադօլտընը պէօյլէք
իլթիլաւ սահիլի պիլի օլմաւոր լազըմ էքէն ,
հէնուլ փուլթիլլէրիլլէքտէն տէօնիլ օլան
պիլի ճէմա'աթըն րիյապէթլին տէր 'էօնտէ է-
տէն պիլի էփիլադօլտըն փէք օ դատար սա-
հիլ ի մա'լիւմաթ օլմաւորնա պիլի ինթիլաճ
եօգ տըր : Քիւրտիլթանըն պիլի քէօյիւնտէ
պէօյլէք մուլաֆֆաղիլլէթլէ վա'լ էտէն պիլի
վա'իլլին 'ալի մէքթէպ վէ գօլէճէրի պուլլը-
նան պիլի շէնրտէ 'այնի մուլաֆֆաղիլլէթլի
պուլլմաւոր դարիլպ տէյիլ տիլի : Կէրէք հէ-
քիլլէքտէ վէ կէրէք թիւարէթտէ օլուն ,
ֆէվլէ էլ 'աաէ գապիլլէթլի օլան դաթլարըն
'ալի մէվլլէրէ չաղըլըլարը կիլլիլ , մէ'-
մուրիլ ի րուհանիլ իշիւն տախի պէօյլէ
տիլի : Էյէր պիլի վա'իլլէքէնտի ճէմա'աթընտան
ղլյապտէ մա'լիւմաթ սահիլիլ իսէ , անըն ախէր
ճէմա'աթլարտան աղ շէյ պիլլմէսին դարա-
րը եօգ տըր :

Բուհանի մէ'մուրլարըն էյիլ տտէմիլէր օլ-
մալարը տահա ղլյապտէ էլլէմ պիլի խուսուս
տըր : Անըն իշիլ տտէմիլէր էյիլ պիլի 'էօմը կէ-
շիլմէյէ իլլամ էթմէք օլտըղընտան , անլէրի
պու եօլտա ինտա էթմէսի լազըմ տըր : Ճիւ-
զամ 'իլլէթլին տիւշար օլմուշ պիլի աաէմ ,
հէման 'այնի 'իլլէթտէն միւլթէղարրիլ օլան
պիլի ճիւղալընը քէնտիլ իլթիլապտէ էտէ-
մէյէրէք պաշալարտա սաթտըլը 'իլլաճ , ճիւ-
զամա պիլիլլէք տէվա տէյիլ սաթտու ալլըր
մը , Էյէր քիլլիլ սօղուղ մէ'մուրիլ ի րու-
հանիլ իլլէ լա'նէթ ալթըն տիւշալմիշ օլտա
խոր , ինթիլադ օլունալարտա օլան օլ էմիլլէթ
ու սապիլ շիւմը դաթլէն կէլմիշ , վէ պիլլէթլին
տիւնեա Բապպըն օլմուշ օլուն խոր , եաղըդ
մանաթըլարա , եաղըդ , 'աղիլ ատէմիլլէրին
մէքեարըն 'աաէ օլունան մահալլէրէ . պուն-
լարըն պա'ղըլարընտա էօյլէ հալմանի կիւ-
հալար ինրա էտիլլիլ տիլի , անլէրին պու-
րաւա ղիքը պիլի միւնտալ տէյիլ տիլի :
Եաղըդ , «Պէքըլլէր Ալլահըն միլլէթլիլլէրի
թէվլէրիլլէն էթմէյէճէքտէ» տէյէն ինճիլին
սէրիսօլ օլան փափալարընա : Բիլթապը Մու-
գապտէն 'աղլա սէօյլէմէքտէն ղլյապտէ եիւ-
րէյէ սէօյլէմէքտէ տիլի : Օ' պիլլէ թա'լիլ ու
թէրպիլլէ թահիլլին տէյիլ , անճազ էյիլ պիլի
թապիլթ սահիլի օլմալարըն էմը էթմէքտէ
տիլի : Պու էճէտէն փաք վէ միւլթիլա պիլի
'էօմը կէշիլլէն ճահիլ պիլի աաէմին սէօլլէրի
չօգ տէֆ'ա էն պէլիլ վա'իլլէրին վա'ղընտան
ղլյապտէ թէ'սիլ էթմէքտէ տիլի : Ամէրիլա
Գօնիլլէսի աղալարընտան պիլիլ պիլի փազար

ազգային շէջընէ անմիջ տիրւ. «Պու սապահ
պէն տիրաւորէյն վերելեճէք եհնիպիր ճէվապ
հազգրնաւ փէք տէրին պիր նուրթի իշխի-
տիր իսէ տէ, ոլ նուրթըն պիր թէք սէօղիւ
պիր խաթրըմաւ գալմաւը. ֆազաթ պու
ազգամ ֆիթապը Մուգատտէսին «Էտլա-
պըմա քիմ տօղունտու» իսպարէսի հազգրնաւ
օլան սատէ պիր նուրթաւն օլ տէրէճէ թէ-
սիրէնտիր քի, պիւթիւն 'էօմրիւմաէ անը
ասլա ունուրթմայաճողըմ» Երեւնէյն սէօղէյն
պիր նուրթի ֆէնա պիր աստէմ թարաֆընտան
իրատ օլունմը օլամադ. օ՝ շախսի թէճրի-
պէքաւըլըն նէթիճէսի օլան 'աչգ իլէ սէօյ-
լէյնմէդ, վէ պիլ՝ մուգատտէս սէօղէրի քէն-
տի աղընաւ արմաղա հազգը Եօդ տըր տիւ-
շիւնճէսիյէ Էօյէ պիրնաւն նէֆրէթիէ կէրի
չէքիւրիւրիւ:

Բուհանի մէ՝մուրլար քէնտի ճէմա՛ւթլարը
թարաֆընտան թանըմադ կէրէք օլտըլարը
կիպի, քէնտիլէր տախի անլէրտէն հէր պիրի-
նի էյիճէ թանըմադ կէրէք տիրէր: Պիր թա-
պիպին սատէճէ հէքիւլիք քիթապլարնաւ ա-
շինա օլմաւը քիֆայէթ էթմէյիպ, շախսին
խաթալարը ղիյարէթիէ անլէրին հալինէ վա-
ղըֆ օլմաւը լաղըմ տըր: Խաթէ ճանլարա
բուհանի 'իլաճ վէրէն աստէմ տախի պէօյէ
էթմէյի տիր: Օ՝ անլէրի ղիյարէթ էտիպ՝ ան-
լէրէ տէրտաշ օլմաւը տըր: Վա՛իդ իշխն
աստէմլէրին հալինէ աշինա օլմադ քիթապլա-
րա աշինա օլմադ գատար էլըէմ տիր: Պու
էճըտէն տէրս վէ նուրթաւը պիր գաշայ՝ տ-
մէլի պիր թարաղաւ Խնճիլին թէպշիլի իշխն
պիրէշալիլէն 'իլմի իլանի մէքթէպլէրնաւն
չըգան աստէմլէր չօդ տէֆ'ա տահա ղիյատէ
ֆա՛խտէլի օլմապուտ տըրլար:

Պու շէյլէրի էլտէ էտէ պիրմէք իշխն բու-
հանի մէ՝մուրլարըն ղիյատէ չաղըգան օլմա-
լարը լաղըմ տըր: Օ՝ տէյիլ Եաղընդիլէ պաշ-
լատըլը վաղըթ կէրէք մա՛լիւմաթ ճիհէթիլէ
վէ կէրէք ալապաճա ճէմա՛ւթընտան իլէրի
օլմաւը տըր, անճադ անլէր իլէ պէրապէր
իլէրի տէ կիթմէլի տիր: Անլէրի պիր տէրէճէ
Եօդարը չէքտիլինտէ քէնտի տէ պիր տէրէճէ
Եօդարը չըգալը տըր. պէօյէ էթմէտիլի
թաղաթիւրաւ աղ սօնկրա անլէրի տախի քէնտի
իլէ հէման 'աշին հիլաւաւ վէ քէնտինին ան-
լէրէ Էօյրէտէ պիլալիլի գատար անլէրին տա-
խի քէնտինն Էօյրէթմէյէ միւրթէտիր օլտը-
ղըն կէօրէճէ տիր: Նաղընլարտա պիր ա-
տէմ տօսթլարըմըլըն պիրնն, «Վա՛իդլէրին
տախի պաշալար գատար չաղըմաճաղա նէ՝
սէպէպլէրի օլտըղըն անկլայալմաճ» տէմիլ
տիր: Չաղըմաճաղա անլէրին ասլա պիր սէ-
պէպի Եօդ տըր: Կիւնտէն կիւնէ թէրաղի
էթմէյէն պիր վա՛իդ Եա զապիա քէնտի ի-
շինտէ էմին տէյիլ տիր:

Մա՛լիւմաթ, 'աղիլիք, տէրտաշլըդ, վէ
չաղըգանլը խաթալիլէրի օլմայան բուհա-
նի մէ՝մուրլար գուլիլէթի վէ լիյաղաթլը մէ՝
մուրլար տէյիլ տիրէր: Իմտի քիլիսէնին տէ-
լիլէրի սաղըլան մէ՝մուրլին ի բուհանիլէյն ղա՛իֆ
իսէ քիլիսէ ղա՛իֆ օլաճադ տըր: Մէ՝մուլ էտէ-
րիլ քի, արթըդ հիշ պիր քիլիսէնին պու խաթ-
սիլիլէրէ մալիք օլմայանլարըն մէ՝մուր ին-
թիլապ օլունմալարընա մուլաֆաղաթ էթ-
մէյէճէյի վաղըթ թէյ կէլէճէք տիր: Քիւնշ-
քի արթըդ մէ՝մուրլիլէթ ի բուհանիլէյն կիրէն-
լէր հազգրնաւ անլէր սատէճէ հէքիւմ Խո
թիւճճար օլմաղա մուլաֆֆադ օլամաւըդ-
լարը, Եախօտ սա՛լի տղըր իշխն իճրա է-
տէմէյէճէք տէրէճէտէ թէնպէլ օլտըղա-
րը իշխն մէ՝մուրլիլէթ ի բուհանիլէյն կիրիլօր-
լար» տիւշիւնճէսի քիւլիլէն ղա՛իլ օլաւ, վէ
հէր քէս պու մէ՝մուրլիլէթ կիրէլէրին պիլ-

ղաթ անը իլաթիյար էթաթլէրի, վէ անըն էլ-
գէմիլէթինի հիսս էթաթլէրի իշխն տէր
Էօհան էթաթլէրինն իսքեաթ օլաւ իտի:

ԷՎՏԵ ԽԱՍԹԱՅԱ ՊԱՅՄԱՆԱ ՏԱ՛ԻՐ ՊԱ՛ԶԸ
ՊԵՅԱՆԱԹ
(Գրէպըն Երեւնէյն)

Աթիւտէ պէյան օլունան 'իլաճլարըն ճիւմէ-
սինին տէ միւֆիտ օլաճաղըն պա թէճրիպէ
պէյան էտէմէդ իսէք տէ, սատէ վէ զարար-
սըղ օլտըղլարընտան, անլէրի թէճրիպէ էթ-
մէք տէյէր ղանն էտէրիլ:

Մէ՝լիլէթ Ս. Երեւնէյն

Պիր ֆաթիլեա սահիպի օլան, Եախօտ պիր
ֆաթիլեալը գալըրան հէր պիր գարընն էվ-
տէ խաթալայա պաղմադ խուսուսընտա պա՛ղը
էֆքեար ու թէսալվուրաթ ը վաղըհէսի օլ-
մաւը լաղըմէտէն տիր: Վիրա պա՛ղէն հալ ու
քէյիլիլէթլէր, աղըր խաթալաղը պիր հէքի-
մին Եարաթըր օլմաղաղըն աղալի զարարաղ
սուրէթտէ թէտալի էթմէքլիլ լաղըմ գըլար
Վիւճուտըն միւպիլէլա օլտըղը Էմրաղը 'ատի-
յէ էվիլի 'աղըր սէլիմ սահիպի օլուպ տա,
պաշալարըն թէճրիպէսինտէն իսթիֆատէ
էթմիլ իսէ, պիլզ ղաթ չօդ թէճրիպէսի օլմա-
սա պիլէ 'ա՛լիլ խաղը վալիտէսի թարաֆըն-
տան թէտալի օլունա պիլիլ իսէ տէ, պիր
հէքիւմ չաղըրմաղա հալ ու վաղըթ միւսա՛լիտ
օլտըղը հալտէ, Էսպապը թասարրուֆիլէտէն
տօլալը աղըր 'իլլէթլէրի թէտալի էթմէք
պիւս պիւթիւն համաղաթ տըր: Պիր տէֆ'ա
պիր չօճուղ գըղը հիւսմայա թուրթուր:
Պիլզ պիր տօղթօր էլէ կէլիլէմէտիլիլիլտէն,
մէրդուճը թէտալի էթմէք խուսուսընտա
Եաղընդ քէնտի խաթըրաթ վէ թէսալվու-
րաթըմըլա իթիլիստ էթմէյէ մէճպուր օլտըգ:
Չէվալը չօճուղըն վիւճուտինն հէր սա՛ւթ
սիւնկէր իլէ իտիլիթօ (րաղը) սիւրիւպ, իշինտէ
ղամա՛լարա պիլ գաթըլը օլան պօլ պօլ սըճադ
լէմօնաթա վէրտիք: Մի՛տէնին իւղէրինն գու-
րու ֆանէլալար իլէ գալիլ սըճադ վէ նէմ-
նաք պէլլէր գօտըդ: Տօղթօր կէլիլ պիլիլմ
էթաթիլմիլ շէյլէրի կէօրտիւքտէ, պիլիմ ա-
սըլ լաղըմ կէլէն շէյլէրի էթմիլ օլտըղըմը
պէյան էյլէտի, վէ միւսալիլէյնի նաղարէթ ի
իշթիլմաճէարանէսի թանթընտա, խաթա
չօճուղ թէյիլէքտէն դուրթուրուպ քէսպ ի ի-
ֆաղաթ էսիննէյն տէք 'աշին 'իլաճլարը գու-
լանմաղա տէվաճ էյլէտիք: Իսթիլթօլը սիւն-
կէրի խաթալ չօճուղըն վիւճուտընա սիւրմէք-
տէն միւրաւ, մէսալմաթըն Եօլարընը աշա-
րադ հիւսմայը թէսքին էթմէք իտի: Մէլ-
քիւր լիմօնաթալար միւհիլի գըղը նօղթա-
լարը մէյտանա չըգարմադ, վէ սըճադ Եաշ
պէլլէր իսէ, մի՛տէ պուլանթընը կիտէրիպ
թէլլէմէ հաղը էթմէք իշխն իտի: Սիրայէթ
էտէն 'իլլէթլէրէ թէճրիպէսիլ քիմնէլէրին
իլաթիլաթ էթմէսի փէք թէյիլէքտիլ պիր շէյ
իսէ տէ, հիշ պիր ֆաթիլեա անաւը քէնտի
քէնտինի նէ հալտէ պուլաճաղըն, վէ դուր-
թուրը իշխն նէ կիպի վաղըթալար իսթիլմա-
լընա մէճպուր օլաճաղըն էվլէճէ քէստի-
րէմէլ:

Տիֆթէրիա, Եա՛նի մարաղը ղըշալը քեա-
ղիպ տէտիլէրի 'իլլէթ տէ պաշալ տէհէթլի
պիր 'իլլէթ օլուպ, չօդ տէֆ'ա պիր տտէմին
իւղէրինն օլ գատար խապէրսիլ կէլիլ քի,
տտէմ պիր հէքիւմ չաղըրըպ կէթիլթաթիլ-
մէղտէն պա՛ղը շէյլէրին իճրաւընա քէնտի
քէնտիսինն մէճպուր պուրուր: Պու 'իլլէթին
էն ղիյատէ չայան ը տիգղաթ 'ալաթէթլէրի
միւթէմֆիլէն նէֆէս, շէտիտ հիւսմա, փէք
տէրմանսըղըդ, պօղաղըն իքի թարաֆընտա-
թի պէյլէր իւղէրինտէ պէյաղ լէքէլէրին հա-

սըլ օլմասը տըր: Պու կիպի սըրալարտա
մու՛ւպէնէթ Եէթիլիլնէյն տէք էվլէլա գուլ-
վէթլի պիր միւսհիլ, պա՛տէհու համիլիլ գիւ-
րը մա՛ իլէ գարըլըդ պուղըլ ու, վէ հէր ի-
քի սա՛ւթտա պիր 'աշին միգատարտա պի-
րի պիրնն գարըլաղըլըն քիլէճ սուլու իլէ
սըճադ սիւտիւն պիր զարղարաւը վէրիլմէլի
տիր: Պունլարըն ճիւմէսի տախի էմիլիլթ օ-
լունըր իլաճլար օլտըղընտան, պիր զարար
էթմէտիլքտէն մա՛տա չօդ խաղըր մուճիպ օ-
լուր, վէ էլպէթլէ միւսթաղիմ օլան հէր պիր
հէքիլին չայան ը թահսին վէ աֆէրինն
պատի օլուր:

Հէր կիւնքի 'ատի խաթալաղլար իշխն
սատէ 'իլաճլար 'աղիլանէ գուլանըլաղլարը
հալտէ, չօդ տէֆ'ա աղըր խաթալաղըն Էօ-
նիւնիլա ալաղլարը կիպի, ուղուն տօղթօր
լէշէթալարընա տա պիր հաճէթ պրաղմադ:
Քէնտի քէնտիլէրինն գալըրմաղա մէճպուր օ-
լանլար, Եախօտ վիւճուտէ 'ատի խաթալաղ-
լարտա քէնտի քէնտիլէրինն մուգայէտ օլտ
պիլմէք իշխն իսթիլիսալը մա՛լիւմաթ էթմէք
արղուսընտա օլանլարա աթի իւղ ղիլք խու-
սուպար միւֆիտ օլա պիլիլլէր: Սաղ աղըր-
յան մահալէ Եաթըշաղըլմաղալ տա անտէն
պիր աղ Էօթէյէ Եաթըշաղըլմաղալ տա անտէն
ղըսը, չօդ տէֆ'ա սէն'աթլարընտա մուլաֆ-
ֆադ օլմուշ Էսքի հէքիլմէրին իլք տէֆ'ա
միւրաճա՛ւթ էթաթլէրի շէյ օլուպ, էվիլի
կիւղէլ պիր 'իլաճ տըր: Էսքի ուսուլ իւղըն
սու Եէրինն Եուսուրթա աղըլէ Եաթըլաճադ
օլուր իսէ, անլէր հէման 'աշին տէրէճէ միւ-
ֆիտ օլուպ, սալա տէրիլի դապարթմաղար:
Հէր պիր Եուսուրթա աղը իշխն պիրէր չայ
գաղըլը խարտալ միւնասիլ պիր թէնասիւպ
տիր: Էճգաճըլարտաքի հաղըր Եաթըլմըն Էթ-
րանսըլ Եաղըլարընա իթիլաղ օլունամաղ իսէ
տէ, տա՛լմա անլէրի էլէ կէլիլմէք կիւճ տիր:
Պոյուն արգա թարաֆընա Եաթըշաղըլմաղ
խարտալ Եաղըսը աղ վաղըթտան շիտթէթլի
պաշ աղըրսըն տէֆ' Էտէր: Սչա՛իլ Եաթըլաճ
տախի աղըր չօդաւ աշնտա օլտըղընտա էյի
պիր 'իլաճ տըր: Պու 'իլաճտան իքի հապլէ
սու իլէ տօլու պիր շէրապ գատէհինտէ Եղի-
լէրէք Եաթըլ Եաթըլ իշխնէլի տիր: Նաղըմ
չայ գաղըլը ֆաթիլիլթ ի սօտա Եարըմ քեա-
սէ սու իշինտէ Եղիլէրէք իշխնէլիտէն, պաշ
աղըրսը մի՛տէնին ինթիլաճաղըլընտան ի-
լէրի կէլիլյօր իսէ, չօդ տէֆ'ա տէրհալ աղըր-
յը տէֆ' Էտէր: Պիր քեաթ սուլուն իշինն
իւղ տալա նըշաղըր բուհու տալաղալ իշ-
մէք պա՛ղէն պաշ աղըրսըն տէֆ' էթմէք ի-
շխն պաշալ հէֆ 'իլաճլարտան տահա միւ-
ֆիտ օլուր: Սէս պօղուղըլընա էն ալա 'ի-
լաճլարտան պիրի, քէօիլիլիլա գաթըլաղըն-
ճայա տէք գարըշաղըլմըն պիր Եուսուրթա
աղը իշինն պէօյիլք պիր չայ գաղըլը տօլու-
սը քէլլէ շէքէրի իլէ պիր լիմօնըն սուլու 'ի-
լալէ օլունմալարընա հաղը օլան թէրքիլ
տիր: Պու թէրքիլ հէր Եարըմ սա՛ւթտա
պիր չայ գաղըլը տօլուսը աղըմալը տըր:
Պու թէրքիլ 'ամմէ հուղուրընտա իրատ ը
նուրթ էթմէք պապընտա սէսի գուլիլէթլէն-
տիրմէք իշխն տէ էյի տիր:

Լիմօնլարըն ֆա՛խտէլի սուրէթտէ իսթի-
մալարընա նիհայէթ Եօդ տըր: Անլէր գանա
սէրինլէք վէրտիլէրի ճիհէթլէ կէրէք խաթ-
թալըգ կէրէք սըհէթ վաղըթլարընտա մաղ-
պուլ տըրլար: Հէր սոպահ գա՛իլէ ալթըտան
էվլէլ շէքէրի Եախօտ շէքէրիլ Եէնիլէն պիր
լիմօն էն 'աճիլ գուլիլէթ վէրէն պիր 'իլաճ
տըր: Հէր պիր թա՛մաճան էվլէլ պիր աղ
սու իլէ գարըլըլ լիմօն սուլը ֆաղլա օլան
սէմիլիլի կիտէրիլ: Իւղիլթմէլէր վէ սըթ-

մալար պաշտօնի հիշ պիր շէյին պիր ֆաթիմէ
էթմաթի զեման գուլիլի զէ խալիս դահ-
վէնին հէր քեապէսին պիր լիմօն սըզըլարագ
իշիլիլիմանէ չօգ տէֆ'ա տէֆ' օլուրլար : Եւ
աղըսը իքի լիմօն սուլունը կարըմ քեապէ
սու իշինէ սըզարագ կիւնտէ իւշ քէրիէ
թա'ամանն էվլէլ իշմէքէ չօգ տէֆ'ա պիւս
պիւթիւն տէֆ' էտիլէ պիւլի : Պիւ իշ շիտ-
տէթիլի նէվ'տէն օլան պիր եւլ աղըսընըն պիր
գաշ կիւն դարֆընտա պու սատէ 'իւսման
մաղըսըն օլաղընը միւսնէտէ էթմիլիմիդ
կիւլի, պաշգա պիր սըրատա պու 'իւսմ պիր
կէօնէ թէ'սիր հասըլ էտէմէտիլիմանէ, եւ
աղըսըն միւսլիմէլ օլան քիւնէ քէնտի տ-
յաղըսընը փաթաթէսին գայնամըշ վէ իշին-
տէ էգիլիմի օլաղընը սըճագ սու իշինտէ հէր
ագշամ կարըմ սա'աթ տուրտըմագլէ աղ վա-
գըթտան շիֆա փէղիր օլաղընը տա կէօր-
տիւք : Ձէվալը խաթթա քէնտիսին պու
թէրթիպի պէյան էթմիլիմիդտէն տօլայը
պիգտէն ֆէվլ էլ 'աւտէ մէմնու օլուր : Պու
ուսուլըն թամմ վէ քեամիլ պիր թէսպիր ի
շաֆի օլաղընը թէպէյիւն էյէտի : Պիր լիմօն
փէթէսի պիր գաշ կէնէ տիւզիլէ պիր նա-
սուր իւզէրինէ պաղանտըղը հալտէ, պէհէմէ-
հալ անը սաղալընը : Ելէրտէն լէքէլէրի կի-
տէրմէք, եախօտ անլէրի պէյաղաթմագ ի-
շիւն լիմօն դատար էյի շէյ եօգ տըր : Շիտ-
տէթիլ տիշ աղըսըն պիր գաշ տամլա միւ-
րէքէպ տըլպէնա րուհըլէ չափուք թէսքին
օլուր քի պուհէր էքզաճըտան իսթիհալ օլու-
նա պիւլի : Պու 'իւսման պիր գաշ տամլա
պիր փարշա փամուգ իւզէրինէ տամլատըլա-
րագ տիշին օլուրընա գօնուլմալը տըր : Պիր
տամլա իսպիրթօ եախօտ քեաթրին պա'գէն
տէրնալ աղըսըն կիտէրի : Գայնար սիւտտէ
հալ օլուրմուշ գուրչուն թուղը փարշաթը
սարմալը պէհըլէմէսինտէն իւշի կէլէն իւ-
թիհալը թէսքին էտէր : Գուլիլէթիլ պիր թէ-
նէքեա ինիլալը հէր նէվ տէրի զէհըլէնմէ-
սի իշին էմին վէ ա'լա սիւրիւլէնէք պիր 'ի-
լամ տըր :

Բիւլայէթէ նաղարէն, տօլամա' եարասը
եարանըն պուլուրտըղը նօղթայը սանտալօս
ճիւսը իլէ պօյայարագ, եախօտ անըն իւզէ-
րինէ պէղը եաղըլէ իսթիտաճտան եաթըլը
պիր լալիա գօյմաղա սաղալա պիւլի : Հէր
շէյ անըն իւք գուհուրը սըրալարընտա պա'ղը
գուլիլէթիլ 'իւսմար գուլանմաղա մէրպուլթ
տըր : Լաքին պիւզ պիւլիլիք քի, նօսուտ պէօ-
յիւքիւլիւնտէ օլան պիր դուստուգ պէօնէյի
եաղըսըն եէնի մէյտանա չըգմագտա օլան
տօլամայը 'ամէլի սուրէթտէ քէօքիւնտէն չէ-
քիպ չըգարըր :

Էյէր պիր նէվլէ գուլաղըսըն ինիլիպ սա-
ղըսըն հասըլ էտէր իսէ, մէղըիւր սաղըսըն
գուլաղըն իշինէ պիր գաշ տամլա խալիս կիւ-
սէրին եախօտ պատէմ եաղը տամլաթմագլէ
աղ վաղըթտան տէֆ' օլուր : Պու 'իւսմարըն
իքիտի տէ դարարըղ օլուր, 'իլլէթ մէզմէն
օլուր օլաղընտա պիւլէ պու եաղըսըն պա'ղէն
աղըսըն ֆէվլ էլ 'աւտէ թախֆիք եախօտ տէֆ'
էտէր : Սիւրի աղըսըն, գաթ իւլ ճէնէպ (սաթ-
լիման), սանճը վէ սա'իւր պուլարա միւսմալ
աղըսըն էքսէրիլէ աղըսըն եէրլէրին իւզէ-
րինէ սըճագ եաշ պէլլէր, վէ պու պէլլէրին
իւզէրինէ գուրու ֆանէլալար գօմագլէ թէս-
քին էտիլիպ, պուլարըն իսթի'մալընտա պիր
մուլաթարա եօգ տըր : Տա'իւս հաղը պիր
'իւսմ օլան 'ատի թուգ թըպճա չօգ շէյէրէ
միւսթիտ սուրէթտէ գուլանըլըն իշինտէ պիր
աղ թուգ էրիտիլի օլան սուլու ազուճ օր-
թաթընտան պուլանա չէքմէքլէ տէրնալ պաշ-
տա օլան նէվլէ տէֆ' օլուր : Պիւ փէք մէզ-

մէն նէվ'տէն օլան նէվլէլէր պիւլիլիք քի, էն
հաղը գէթիլիէր անլէրէ հիշ պիր շէյ էտէ-
մէտիլիլի հալտէ, պու սատէ 'իւսմ միւստա-
վէմէթ իւզըն գուլանըլարագ անլէրի քեամի-
լէն շիֆա փէղիր էյէմիշ տիր : Պու 'իւսմ, եա-
նի թուգ, սիւտ սըճագըլընտա օլարագ, պիր
չօգ ալար պիր տիւզիլէ սապան վէ աղըսըն
գուլանըլմալը տըր : Պու շէյ միւստալէմէթ
մաթիւլ էտէր իսէ տէ, նէթիլիմի մուհագ-
ղագ վէ գանա'աթպալալ տըր : վէ նէվլէ, է-
լինտէն գուրթիւլմալը տէյէր պիր 'իլլէթ տիր :
Համամ սուլունա պիր ազուճ թուգ աթա-
րագ անտէ չիմիլէ փէք ա'լա մուգուլիլի պիր
'իւսմ օլուր, հասըլ էթմիլի թէ'սիրի ճիհէ-
թիլլէ սալքի օգիտնտա պանէօ էթմէքլլիլէ
միւսալի տիր : Չօգ քէսքին օլմայան թուգ-
լը սու պիր դարդարա հալինտէ գուլանըլու-
ղը հալտէ, պուղագ աղըսըն իշին ա'լա վէ
տա'իւս հաղը պիր 'իւսմ տըր : Քէզալիք
պէօյլէ թուգը սու սապան վէ աղըսըն պիր
գաշ քէրէ չարիւրտըղը հալտէ, դա'իք վէ
'իլլիհալը կէօղէրէ տէ ֆա'իտէլի տիր : Տիշ
էթլէրին թէ'միլլէլի գալիլէտիրէրէք նէ-
ֆէսի թաթիլի էթմիլիմանէ, թուգ միւ'էս-
սիր պիր տիշ թուգ տըր : Չօգ թուգը օլմա-
յան պիր քեապէ սօղուգ սու մի'տէ պուլան-
թըսըն տէֆ էտէր : փէք թուգը վէ սըճագ
օլան պիր քեապէ սու իսէ, մի'տէ պուլան-
թըսըն էսպալը մուճիպէսին տէֆ' էտէր :
Հէր սապան եաթագտան գաղընճա իշինտէ
աղ թուգ պուլունտան պիր քեապէ սօղուգ սու
իշմէ փէք 'տճիպ պիր մուգալիլ 'իւսմ օլաղ-
ըն մէրվի տիր :

ՍԵՖԻՆՉ ՎԵ ԱԳՁԵՍԻ

Փարտաընը մէյսանէճիլին չէքմէճիլինէ գօ-
յան իշին տէֆի տիր : Պու կիպի պիր աւտէմ
քէնտիլիմալինի, քէնտիլին զէ ֆաթիլեաթընըն
սա'ատէթ ի հալընը գուրթարլամայան պիր
րէհնէ գօր : Քէնտիլիմալինի քէնտիլինի ալէթ
մագաճընտա գուլանտան, վէ քէնտիլինի եւ-
մէքլէ սէմիլլէնէն պիր գուլիլէթ թախթընա
վաղ' էտէր քի, մէրգուլըն պու 'ամէլի անը
ինսանլիլէթ տէնիլէն շէյտէն մահրուճ է-
տէր : Մէյսանէճի 'ալէյիլիմանէ պիր շէյ տէ-
մէթիլէ հաճէթ օլմատըղը կիպի, րօմ 'ալէյ-
հինտէ իթալէ ի լիսան էթմէմիլլէ տէ լիւ-
գուճ եօգ տըր : Տէլա'իլ ի ալիլագիլէյէ իս-
թիլիտանէ միւսքիւրաթ իսթի'մալը 'ալէյիլի-
տէ վաղ էթմէմիլլէ լաղըմ կէլլէլ : Հէման իշ-
ճիլին քէնտիլի քէնտիլին, գուլիլէ ի հալլանի-
յէսինին նէյլ ու նիւմա պուլարըղը, վէ իսէ-
սա'իլ ի մէրգուլէսինին մահլ ու նապէտիտ
օլաղը պիր հալաթ ը տիւսայէթ զայաթա
թէպիլի էթմէսի մէյսաթէսինի թէրսիմ էթ-
մէմիլլէ քեաթի տիր : Պու գատար վաղըն օլան
շէյ աւտէմին սէֆալէթ վէ զիլլէթի տիր : Օ
նաթիլլէ քէնտիլին եաղը գէտիլի : Պիւթիւն
կիւն քէնտիլլէ գանմէթլէ չալըսըղտան սօնկ-
րա մէյսանէյէ կիտէր, վէ պիր սա'աթ սօնկ-
րա օլ սա'յ ու 'ամէլլէ պէտէլ կէօթէրէնէք
հիշ պիր շէյ — հալլանըղտան, եախօտ պիր
սէրիսօ զալլաթընտան, եախօտ իրթիքեալ օ-
լունտան պիր ճիւսայէթտէն պաշգա հիշ պիր
շէյի եօգ տըր :

Քէնտիլի եւլմիլլէ իւճրէթիլին սարթը իսու-
սուսընտա պուլունտան տահա էյի պիր մէհա-
րէթ իպրագ էտէմէյէն իշին պիր սէֆի տիր
— պիր սէֆիտէն պէթթէր : զիրա իշինին
քէնտիլի աթլար ու հարաքեաթը իշին սէ-
ֆիլին միւսքիլլէ պուլունտաթըն մէս'ուլի-
յէթլէրի վար տըր : իշին քէնտիլի տըգատաշ-
լարընա «Օն սէնէյէ գատար հէր կիւն քէ-
մալ ը ճէհա ու զայրէթլէ չալըսընտա քէօ-

շէտէ օլան մէյսանէճիլի նէ գատար զէնիլին
էտէ պիլլէնէյիլի կէօրէլիմ» տէսէ տահա էյի
օլուր : Ամէլլէ թագըմը անը էվլէլէնէ թէտպիր
էթմէյօրլար իսէ տէ, պիր չօգ շէհըլէրտէ
վուգուճ ը հալ իշլէ պուլունտան 'իպարէթ տիր :

Պիր իշին քէնտիլի գաղանճընը իշլէյէ սարթ
էթմէքտէն տահա զիյատէ ֆէնա օլան պաշ-
գա նէ' եօրտա սու'ի իսթի'մալ էտէ պիլլիլ : Ա-
նը ըրմաղա աթա, եախօտ եէրէ կէօման,
տահա էյի օլուր : զիրա օ գէման քէնտիլին
իւզէրինէ ինրայ ը հիւքլէմէթ էտէն պիր
զատար օլմագ : էյիճէ մուհագաղա վէ մու-
գայէտ օլունմըշ իւճրէթ, իշինին փէք չօգ
սա'ատէթլինի պատի օլուր : Պիր էվլէ մալիք
օլմագ մը, եօգ իսէ մէյսանէճիլին փէնէյէ ի
զալլանէսինի տիւզմէք մի էյի տիր : Եաղ-
մուրը պիր կիւն իշին հաղը փարայա մա-
լիք օլմագ մը, եօգսա սէֆալէթ վէ ֆագը ու
ֆագայա միւսթէղրագ օլմագ մը էյի տիր :
Մէյսանէճի փարան օլաղընտա սէնի իշին
ալըր : փարան պիլթալիլիմանէ սէնի տըլարը
գօղար : Օ սէնի իշին պիր աւտէմ հալինտէ
ալըպ, սէնի պիր հալլան էտէր : Օ սէնին
գուլիլէ ի հալաթիլլէնի տիւքէտիլ քէսպ ի
գուլիլէթ էտէր : սէն իսէ պիր տիլլէնի հա-
լինտէ օրտտան միւսթաթէթ էտէրսին :

Պու կիւնքի կիւնտէ նիշէ իշինէրին տիւ-
շար օլաղըսըն ֆէլաթլէթ փարա աթթըր-
մագտա օլան գուսուրարընտան նէլ'էթ է-
տիլիլ : Պու աթթըրլան փարա իլէ քէնտիլ
նէֆալէրինի թէրթիլ' էտէ պիլլիլլէ : Անլէր միւս-
թագրիլ (էօթիւնճ ալան) օլաճաղարընա
մուգրիլ (էօթիւնճ վէրէն) օլուրլար : Միւս-
թախտէմ քիմանէլէր օլաճաղարընա միւսթալի-
տիմ քիմանէլէր օլուրլար : Անլէր էլիպը հա-
ղըր աղլէ իլէ վէրէսիլլէտէն տահա ուճուղ
սալթուն ալըրլար : Իշլիտէն իճթիլապ է-
տէնլէր պիր էվտէ իւլիպիլ չօճուղարա մա-
լիք օլմագլէ, 'ուսուճ թարաթընտան նա'իլ
օլաճաղարըն իշլիլիմա ու հիւրմէթլէ, վէ քէն-
տիլինսանըղտընա օլաճագ իլթիլմալլէ մէս-
'ուտ օլուրլար, 'ալ էլիսուսու քէնտիլ գաղանճ-
լարընը պիր մէյսանէյէ աթմագլէ սէֆի օլ-
մագլար :

'ԱԼԻԼԻԿԻ ՎԵ ՈՒԶՈՒՆ 'ԵՕՄԻ

Սաղլամ վէ տինճ օլան քիմանէլէրնէ պիլլէ
տիլգաթ ու իշլիլիմա տէվալը սընէթիլին
շարթ ը մուլթաղը իսէ տէ, քէնտիլլէթ վա-
սըլ օլունճայա տէք գուլիլէ ի հալաթիլլէ օլ
գատար չօգ վէ ֆէ'ալ տըր քի, 'ատէմի տիլ-
գաթ պիր գանուճ հիւքմիւնէ կիւրմիլ օլաղ-
ընտան, սէքսէն եա տահա զիյատէ սէնէլէր
եաշայաճագ օլան քիմանէլէր, սինիլէրի ալթմըշ
օլմագտան էվլէլ վէֆաթ էթմէքտէ տիրլէր :

Վէ լաքին պիր քիմանէ թապէն նիհայէթիլ
էօլիլմ օլաճագ պիր 'իլլէթէ կիւրիթար օլ-
մուշ իսէ, պու տիլգաթ ու իշլիլիմա պիր
ֆարը ը մուլթաղ տըր : Տիլգաթ ու իշլիլիմա
վաղըթաթըլլէ, խաթթանըն 'էօմրիւ պիր չօգ
սէնէլէր թէմտիտ օլունտա պիլլիլ իսէ տէ, պիր
տիլգաթսըղըղը 'ամէլի վէ միւսիլլէ պիր նէթիլ
հասըլ էտէ պիլլիլ : Վէրէմ 'իլլէթիլլէ միւս-
թէլա օլան պիր քիմանէ լաղըմ կէլլէն 'իւսմ-
լարը գուլանմաղա, 'իլլէթիլլէն քէսպ ի շիտ-
տէթ էթմէսինի մէն, պէլլէր տէ անը պիւս
պիւթիւն տէֆ' էտէ պիլլիլ : Պու կիպի պիր
քիմանէ քէնտիլ վաղըթընը գըսմը տ'ղամընը
ալըգ հալատա վէ կիւնէլլի եէրլէրտէ կէլլիլ-
սին, հէր կիւն խաթթիք հարէքէթի պէտէնիլլէ
իճրա էթսին, պէլլէրէ, եա'նի վիւճուտըն սըլ
տէրիսինի վաղիթ վէ մէ'մուրիլլէթլէրինի
աղըսըն վէ սապանլարը անը տէք, եա'նի օ-
ղալմաղա իւքմալ ու իյֆա էթմիլլիլին, վէ

Մէրդիֆոունան եօժնուղը մը գտան պիր մագ-
սէտ տէ 'իւմի իւահի մէտրէսէսին տէ իքմալը
միււտտէթ էտէն էֆէնտիլէրին իմթիհան րէս-
մինտէ հազըր պուլընմագ շէրէֆիլէ միւշէր-
րէֆ օլմագ իտի: Յիլ հազըգա Հոկ. ՉԱխնէ-
կիւնիւ 8 նէֆէրի Գայսերի վէ 6 նէֆէրի
Մէրդիֆոուն տա՛իրէսինտէն ԱԿ Թալէպէկեա-
նըն էմալը սապըղգասընա ֆա՛րգ պիր սու-
րէթտէ կիւղէնէ իմթիհանլարընը վէրիպ, կի-
նէ տէ 'իպատէթիսանն տէրունինտէ մուհիմմ
մատտէլէր խուսուսընտա քէնտիլէրի Թարա-
ֆընտան հազըրլանան նութըլարըն քէմալը
սիթայիշէ ալգըշլանմալարը, վէ խօճալարը
Պատ. Սմիթի Թարաֆընտան դայէթ գըյմէթ-
լի նասիհաթլար իլէ պէրապէր շէհատէթնա-
մէլէրինի ախգ էյլէմէլէրի վէքը խօշ պիր սէյ-
րան իտի: Գօլէնէին Թէ՛սիւրինին կիւն պէ կիւն
արթմագտա օլտըղընը կէօրմէք պէնիմ ի-
շիւն պէօլիւք պիր մէսէրրէթ իտի: Սա՛լիւ-
լէրտէն անկալաշլտըղընա կէօրէ, գօլէն հէր
քէսին էմնիլէթ վէ մուհապպէթինի դադան-
մագա լայըգ պիր հալտէ պուլունըյօր. Պատ.
Թրէյսի, Պատ. Րիկը, վէ Տօգ. Հէրիք, հէմ
տէ եէրլիլէրտէն Փրօֆ. Թումսեան, Սըվազ-
լէսան վէ Գայսեան էֆէնտիլէր 'աղիմ ֆէ-

ստաբիլացումը չայլարումըն թէրադգընա
սայ ու հիմնէթ էտիյօրլար: Պախուսուս հէր
չէյտէն զիյատէ անլարի թալիմ ու թէրպիյէյէ
զիյատէ տիգգաթ օլունըյօր: Թալէպէկեանըն
պիւրիստէն «Գօլէնտէն մէմնոն մը սըն» տէյիւ
սոն ալ էթալիմտէ, «էվլէթ, հէմ տէ մէմոն
էթալիմտէն չօգ զիյատէ իւսթիւն իմիւր»
տէյիւ ճէվտալ լէյրտի: Պաշալար տալիս 'այնի
տույզուր իպրազ էթալիւր: Պիր ալէր սա-
հիպ ի իզթիւտար թալէպէյէ, «Գօլէնտէն 130
գատար շայրտի արասընտա ույզունըզ պիր
չէյ վազը' օլմոզ մը» տէյիւմտէ, «Մր. Թրէյ-
սի կիսի չալըզան վէ ույանըզ պիր ըէ' իսին
տիգգաթը սայէսինտէ դօլէնտիւզ հոստուար-
նա էօյլէ պօզուզըզ կիւլէմէզ» տէյիւ ճէվտալ
վէրտի: Պէն տալիս պիր գաչ սէնէտէն պէ-
րու մուսալիւյէի պիւրիմ, վէ պու քէրէ
խուսուսի պիր կէօրիւյմէմիլտէ դօլէն հազ-
գընտա 'ալթիւր քէլամ օլունտըզ սըրատա
մէս ուլիյէթիւն աղըրըզընտան սլահա էտէրէք,
«Պու գատար ճանլար էպէտի տիւնեայա եօլ-
նուլըզ էտէր իքէն, պիր գաչ սէնէ պիւլէ Գ-
նաւալէ կէլիօրլար, վէ պու Գօլէնտէն էլ
պիր Շէֆիլ ալըյօրլար: պու շէր իսէ անլէ-
րին եա սէֆալէթ եա տա սա'ատէթ ի քիւլ-
լիյէթիւնի մուսիպ օլա պիւրի: Աման, եա
Բապալ, նէ աղըր մէս ուլիյէթ: Սէն մուսալի-
նէթ էյէյէ» տէր իքէն կէօղէթիւնտէն թալիւր
կէօղ եալարը աղմաղա պաշալար: Պու
տէրին տույզու սահիպի զաթ Ալլահըն
մուսալիւյէթիւն թէյիւմ օլունըզ մու-
վաֆիպալիյէթ պուլաճաղը շիւղէնտիլ տիր:
Մուսալիւյէ Պատ. Թրէյսինին քիւմ օլաղընը
չօղլար պիւլմէզ: Լաքին Յամիլետար Քիլիսալը
լիւ Սա'աթէրտէ չէնա սէնէ էվլէլ նէյր օլու-
նան «Ատէմ օլ» պէնտէրինի օղուլուլ լէզ-
լէթի տիւմաղընտա գալան զէվաթա պէյան
էտէրիմ քի, իշթէ պու գաթ պու քիլիսալ
օլ պէնտէրի եաղան քիմտէ տիր: Պիր կիւն
քէնտի էվալտընը պու գօլէն վէ պէօլէսի
մուսալիւյէթիւն գուճաղընա աթաղընտա քէն-
տիմ իպալարը սայաճաղըն: Գըղլար մէքթէ-
պի տալի իֆիթիւր Միս Բապալ վէ Բամիլ
Աննա խանըմարըն իտարէ ի իշթիւմաղընա-
րանէսի թալիւնտա ֆա'իտէլի պիր թէ'սիսաթ
օլունտընը քիմտէ ինքեար էտէմէզ: Միւսա-
լիւյէյա Միս Բապալն էրմէնի լիսանըմզա
վէ Բ. Աննանըն տալի ինկիլզ լիսանընա
կիւղէլէն ալինա օլմալարը դըղլարընըն ինեա
օլմալընա պիրէր վէսիլէ օլունըյօր:

Գիւլիսէ — Պիր սէնէտէն պէրու Պատ. Յիւ-
կանըն Մէրզիֆուն քիլիսէսինտէ զայրէթ վէ
ֆէտաթընտըզա իշթիւնտէ ճէմ'իյէթիւն թէ-
քէսսիւրիւնէ սէպէպ, վէ զաթէն սէօյիւք սա-
յըլա պիւլէն 'իպատէթ իւսանըն տար կէլէրէք տա-
հա պէօլիւյէթիւն եափմաղա աղալարը ույան-
մը օլաղըն պատի ի սէվիւն տիր: Հոկ. 23
Կիրակի կիւնիւ սա'աթ 9 րատտէլէրինտէ
Օրտու վա'իլի սէվիլիւ պիրատէրիմիլ ցա-
կոլուս էֆ. Տէր Գալուստեան «Իրատէթիւն
օլունը» թէմէլի քէլամը իւղէրինէ վա'զ էթ-
ալիւքտէն սօնկրա, հէր քէսին միւթէ'էսսիւր օլ-
մալընտան ֆուրտաթ ալարուզ, Պատ. Յիւ-
կան ճէմ'իյէթիւն իսթապէն, «Իպատէթտէն
սօնկրա ալաղըն օտատա իսթէյէն իլէ 13
տաղիլէ կէօրիւյմէք իսթէրիմ» տէյիւ իլա-
նընտա, 'աճէպա գաչ քիլի կիտէր, վէ բուհա-
նի հալի հազգընտա իֆատէի հալ էտէր տէ-
յիւ տիւլիւնտիւ իսթիւմ: Մուսալիւյէն ալաղ-
ըն մա'լիւմաթ ը տահիւյէն հալարէն, 30 գա-
տար առէմ հաղըր պուլունըզ, պա'ղըլարը
բուհանի զա'իֆիլէրինի իղար, վէ կէօղ
եալարը իլէ տուա թալէպ էյէլիւյէլ: Պատ.
Թուստանըն տալի Կիրակի էօյլէյին 'իսա-

տէթիսանտէ (էրմէնի քիլիսալընտա վէ մէք-
թէպիւնտէ պիր մահալ հիմնէթիւն տէֆաթիւ
իպրամ էթմիլ իսէտէ, միւսա'ատէ օլունտա-
տըղընտան) միւֆիտ մէվատտ խուսուսընտա
իւրաւ էթալիլի նուլթ, վէ արատա թէրէնիւմ
օլունտան Լուսաւորչալիան քիլիսէսինէ 'ա'իս
Շարաֆալար, վէ մէքիսին Հայր Գը իլէ պաշ-
լալըզ Հաւա'աթ նաւ իման իղարը իլէ պիլթ-
մէսի սայքի նըսֆը Լուսաւորչալիարտան
'իպարէթ օլան 5-600 քիլիսին 'աղիմ մահաղու-
զիլէթ վէ մա'մուրիյէթիւն մուսիպ օլմաղտա
տըր: (Տէֆաթ)
Գալսէրիլէ ՆԱԶԱՐԵԹ Մ. ՄԱՍՏԱԶԵԱՆ
Նոյ. 8, 1887

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ ՄԻՍՏԱԳՊԷԼ ԻՋԻՆ ՄԷՍՈՒԼ ՏԵՐ
(Աւետիքէրն 47-նէ Նախէնտէն Գալսէրիլէ)
Պունտան աղտէմքի պէնտիմիլտէ պու
տույզունըն ալաղի 'ալէմէ մախուս իտիյի-
նի, վէ պու 'ալէմին միւսթաղալի իլիւն մէ-
սուլիլէթ հիսսի թալըմաղ էօթէտէն պէրի
պիր սըֆաթ ը մէմուսէնի օլունտընը, առէ-
մին իսէ պուլունտընը պիր տիյարը մա'մուր
էթմէյէ պօրճու օլունտընը, վէ թալարիպ է-
տէր իսէ, միւսթաղալի իլիւն մէս ուլ իտի-
լիսի կէօթէրիմիլ իտիլ:

Շիմտի պու էսաթա պիւնա'էն խուսուսի օ-
լան պիր մատտէ հազգընտա պահա էտէրէք,
վաթանընտա պիր խըմալէթ էթմէք աղաղ-
սընտա իզ: Քեա'աթի հալը հազըրտա եալա-
յան վաթանտալար պիլիմ պու պէնտէրի-
միլի օղուլըզ, ֆիլ վաղը' միւսթաղալի իլիւն
մէս ուլ իտիլէրինէ գանալար իտի, վէ
պունըն պիր ինապընա պաղարաղ մէտէնի
տիւնեա տույզունըն իպրազ էթմէլէր իտի:

Էլ էվմ թիւրքիսանըն սայքի հէր թարա-
ֆընտա օրմանլարըն զըյմէթի թանըմալա-
րաղ, հէր սէնէ պու պապտէ օլա կէլէն միւս-
րիֆիլք սէպէպիւնտէն կիլիսիքէ տաղալարընը
իւլիւրիւնտէն էթմէթտէ տիր: Կէրչի հիւքիւ-
մէթ ի Սէնիյէ թարաֆընտան էթմէք գատար
օրման մէ'մուրլարը վէ միւֆէթիւնիլէրի պէս-
լէնտէքտէ իսէ տէ, լաղըմ կէլէն էյիլէթ վէ սա-
տաղաթ, վէ միլք վէ վաթան զըյմէթի պիլմէք
անլէրին պա'ղընտա հիլ օլմաղընտան, սա-
լէրին մէվմուսիլէթ վէ 'ատէմի մէվմուսի-
լէթիւնի սայքի հիլ պիր ֆաղըր եօղ տուր:

Պունտան աղտէմ «Կիլիկիա օլալարընա նա-
ղիր օլան տաղալարըն ֆիլղանը» սէրնամէսի իլէ
օլան պէնտիմիլտէ, պու սէնէ Կիլիկիա տաղ-
լարընըն օրմանտա օլան թէլէֆիլթալընտան, վէ
էնալիսին օլ պապտէ օլան ճէնալէթիւնտէն, վէ
սա'իլէ խուսուսալարընտան միգտարը քիֆալէ-
տէ պահա էթմիլ իտիլ: Իշթէ մէքըլար պէնտի-
միլի միւսթաղալարը պիլթ թալիլ պիլի «Հալը
հաղըր միւսթաղալի իլիւն մէս ուլ տըր» սէր-
նամէսի ալըմտա օլան պու պէնտէրիմիլի
միւսթաղալ էթմէյէ սէվլ էթմիլ տիր:

Շիմտի մէ'արիֆ վէրմէրնտան 'իպարէթ
օլան պիր էնէնտէն ի տանիլ թէրթիպ էտիլ-
սէ, վէ թիւրքիսանընտա պուլունտան տաղար,
վէ անլէրտէ պուլունտան սոն մէնտիլարը,
փուսալար, օլալար, վէ նէհրէլէր, վէ տանա
ֆիլղիլի ճօղրաֆիլայա 'ա'իս պիր չօղ խու-
սուլար 'իլմէ պիր թէհարթիւթտան կէլի-
րիլսէ, թիւրքիսանըն էլիլ ալթմըլ սէ-
նէտէն պէրու զայպ էթմիլի վէ եէրինէ
կէթիւրմէմիլ օլաղըն օրմանլարըն եիւղիւն-
տէն նէ մաղարթալար տօղմուլ իտիլի մէյ-
տանա չըգաճաղ տըր, վէ տանա չօղ միւ-
սէյիլիլէրիմիլի վէ ճէնալէթիւնիլի եիւ-
ղիւնտէն օլարաղ միւլըն միւսթաղալի ի-
լիւն նէ գատար զարար իրաւ էթմիլ օլուն-
ղը մէքըլար էնէնտէն քէնտիլ իլէ հիւքմ
օլունտաղ տըր:

Շիմտի Կիլիկիանըն Սէյհուն, ճէյհուն վէ
Սիյանա նէհրէլէր էլիլ ալթմըլ սէնէ էվլէլ-
քի օլան ճէնամէթիւնիլի զայպ էթմիլէր:
հալ պու քիլ պիլիմ պու էֆըրարընը չօղա-
րա պիր թիւրքիսան իլիւնտէն կիլիկիէն
տիր: Ամա 'իլմէ պիր տաղիլա պիլի տու-
րու պու տիւլիւնտէյէն վէ թէհարթի էթմէյէն

գաթալար հիւքմ էթմէյիլ տիւլիկէնտէլէր տա-
հա էյի էտէրէլ:

Օն պէլ եիլիմի սէնէտէ պիր, ըրմաղարըն
էթմիլ օլունտըն ֆէվլ էլ 'ատէ թուղեանլարա
պաղարաղ, պու ըրմաղարըն նէսի էքսիլիլ
տէյիւ տիւլիւնիլմէլի տէյիլ տիր, անճաղ էլ-
լի ալթմըլ սէնէ էվլէլ 'ուսուսէն ալարաղ
ըրմաղարընըն էնի վէ տէրինիլի շիմալիլ
գատար մը իտի, եօղա գիյատէ' մի իտի:
Ֆիլան մէվմուսիլէրտէ 'ալէսսէվլիլէք օիլիւն-
ղիւն գաչ կէօղիւնտէն սոն աղար իմիլ, շիմ-
տի պու վաղըլարտա պու խուսուս նա'ալ
տըր: Պունտան էվլէլէրի ֆիլան ֆիլան մէվ-
սիլէրտէ ըրմաղարընըն պիլիմիլ գաչ
կէլիւլէրի վար իտի, վէ շիմտի նէ գատար
վար տըր:

Էյէր պիր էնէնտէն ի մէ'արիֆ նէհրէլէր-
միլի թա մէնալարընտան տէնիլէ տէօթիւլ-
տիւլիւ եէրէ գատար թէհարթի էթմէ իտի,
ալթմըլ սէնէտէն պէրու տէնիլէ տէօթիւլէ
իտիլէրի սուլուն միգտարըն նէ իսէ, ալթմըլ
սէնէտէն էվլէլ օլան զըրգ սէնէտէն հէման
օնուն իքի գաթմըն տէօթէր օլունտըն անլա-
չըլաճաղ իտի:

Ըրմաղարընըն թալիլի հալարը կիլթ-
տիլքէ ինըրտաղ պուլմաղտա օլունտըն չօղ շէյ-
էրտէն միւսալէթ տիր: Տաղարը կէլէնէք օ-
լունտան, էվլէլի սէնթիլէրտէ եիլիլ օլունտը,
սէնէ էվլէլէրի վէ մէքըլար վաղըլթտան պէրու
մա'լիւմ օլան չօղ սուլար շիմտիսալէտա օլ-
մուստըր:

Հէմէհրէլէրիմիլէ պունտանըն պիր թանէսինի
սէօլէմէք քիֆալէթ էտէր: Գօղ Օլունտըն ճի-
վարընտա գաթիմտէն գալմա եէր քէօթիւլ-
տէնիլէն զիյարէթ եէրինտէ մէհուր Լաւ Ալ-
պա'ալ տէնիլէն փունտա շիմտի էվլէլի սէնէլէրտէն
պէրիսալէտա օլունտըն 'ալաղըն իլէնիլէ
եէրէրէ եաղան պիր չօղ գալար շիմտի օրա-
լարտան տահա եօղարարա եաղմաղ օլունտըն:

Կիլիկիա տիյարընտա պէօլէ պիր գուրաղ-
լըզն վաղի' օլունտընը շիմտիսէնէ կէօրէն-
լէր օլմալը իսէ տէ, շու սօն զըրգ վէ զըրգ
պէլ սէնէ գաթիլտա գուրաղընտա վէ զըլթ-
լըզար էվլէլի տէֆալար վաղի' օլմուստըն:

Պունտան մա'տա, շիֆթիւնի մահաղա-
թընըն պիր պաշըն աղալթալաճաղ գատար
իլք վէ սօն պահար եաղմուրլարընըն վաղ-
թընտա կէլմէմէսի աղ տէֆա 'ալաղու' պուլ-
մաղտա տէյիլ տիր: Ատանա շիֆթիւնիլի
իֆլա օլմաղալարընըն պաշընտա սէպէպի
իլթէ պու տըր: Էյէր անլէր պիր գաչ սէնէ
պիր պիր իսթիւնէ վալմուլ, սիսամ, շալիլ,
վէ հընթալարմալարընըն կիւլէ կիւլէ գալարա
պիլիկէր իտի, չօղլար սէրմայէ սահիպէրի
օլաճաղար իտի, լաքին շիմտի մուսալիլի օ-
լարաղ մէտեուս տըրար:

Սէպէպ. մէվմուսիլտէ պիր եա իքի եաղ-
մուրլարըն էքսիլ օլմալընտան սայքի հէր
սէնէ մահաղալթըն պիր պաշը կէլիլիլ, վէ
օլ պիր պաշը կէլիլմէզ:

Հալ պու քիլ էլիլ ալթմըլ սէնէ էվլէլ ֆէյզ
ու պէրէքէթիւն չօղ իտիլիլի, վէ հէր սէնէ
շիֆթիւնի մահաղալթըն տէօթիլ պաշը մա-
մուր կէլիլ իտիլիլի կէօրիւլաղաղ էտէն իս-
թիլարընըն հէֆիլա տահա տիւքիւնտէլ տիր:
Պունտան հիւքմէթի 'աճէպա նէ' օլա պիլիլ:
պիլքէ սէպէպի ալըզ տուրույօր: Կիլթիլքէ
ըրմաղարըն վէ փունտալարըն միւֆիլա էյիլէն,
շիմտի իսէ նաղալար օլմուստ օլան օրմանլար,
էլիլ ալթմըլ սէնէ էվլէլ մէվմուս վէ հալաթ-
տա իտիլիլ, վէ օլ սէպէպէն կէրէք տաղար-
տա վէ կէրէք օլալարտա մուսթաղալ վէ մէվ-
սիլիլտէ օլան եաղմուրլար հիլ էքսիլ օլմաղ
իտի: Ալլահ տահա պաթմէրինտէն աղալայա
չիւնքի պու սէնէ Կիլիկիա օլալարընա նա-
ղիր օլան տաղարըն զայպ էյիլտիլ օրման-
լար հատտէն ալթմըլ տըր: պունտան մուղիլը
նէթիլէնտէն անճաղ սէնէլէրին միւրուրի կէօ-
թիլէնէք տիր: Էյէր հիսալընտա օղունտ իսէ,
վաղըլթ վաղըլթ մահաղալթըն զըրգ կէթիլէն
եաղմուր էքսիլիլիլ պունտան սօնկրա տա-
հա չօղ վաղը օլաճաղ տըր: Կիտէրէք միւֆիլա
օլան ըրմաղարընըն տալի պիր կիւն աղը-
նը պաշընա ալթմըլ օլան էնալիլիլ էմր էթ-
ալիլ եէրէ կիտէմէյէնէք տիր: Եանի օլա-
լարընըն իտիլիլիլ, մէվմուս իսթիլիլէն
եէրէ գատար պալմալաճաղ տըր:

(Տէֆաթ)

ՇՈՒՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Բուսի Նոյեմբեր 13, վե Անգլիական Նոյեմբեր 26 1887

ՖԻՆԱՆՍԱՄԱ ՊՈՒՆԴՐԱՆ

Ֆինանսա էլ եկամուտ անվալ Ը սիյասիյէն է օլլէ պիր պուհրան իշխանէ պուլլումագտա արըքի, աղ սոնկրա նէ վուգու պուլաճագընը հիշ պիր քիմաէ շիմախտէն քէստիրէմէզ, Մ. Վիլսըն, Մատամ Լէմուզէնին հանընտա պուլլումագտա ախիրէն տէյիլիմիշ տէյիլ Խոտիւ օլունան մէքթուպարը քէստիրէն 1884 տէ հազմը ի տիյինի պէյան էթմիշ տիր, Հալ պու քի մէքթուպարըն քէստիրէնը իմալ էտէն ֆապ-րիդաթօր օլ քէստիրէն 1884 տէն սոնկրա հափըմըն օլաղընը թէքարէն իսպաթ էթմէքտէ տիր, վէ էլ հաղըլարընըն թէքթի-չինտէ փէք մաթիֆէթլի օլան պիր ատէմ պու մէքթուպարըն տահա հաղըլարտա հաղը-մըն օլաղընը պէյան էթմէքտէ տիր, Պու էնլաէն էհալի մէքթուպարըն տէյիլիմէք դա-պահաթընը իրթիքեապ էտէնին պիզ դաթ Մ. Վիլսըն օլաղընըն իսպաթ օլունալար տըր, Ֆապաթ մատէմ քի Մ. Վիլսըն պաշգա մէ-մուրարըն մուճալէնէթի օլմատըգճա փօլիսին եէտիրտէ օլան մէքթուպարըն ալամալ Խոթ, պու սէպէպտէն փօլիս միւտիր Մ. Կրանհոն ասըլ սահիլ ի ճիւհա, վէ Մ. Վիլսըն անըն մուճալին տէյիլ մուհաքէմէ էտիլէնէք ախ-լէր, Թաշալըն զանընճա մէսէլէնին նէթիճէ-սի պուհրան իպարէթ օլաճաղ տըր, Ախի-րէն վիրուտ էտէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, մէճլիս ի մէպուսան սանքի պիլ իթթիֆադ Մ. Վիլսընըն թահիթ Ը մուհաքէմէյէ ալընմա-սընա ընչ վէրմիշ, վէ փօլիս միւտիր Մ. Կրա-նիօն աղ էտիլէնէք եէրինէ եէնի պիր միւտիր նասալ օլունմըն տըր:

Կէչէն ճիւհա էրթէսի սօլ թարաֆա մէն-սուպ մէպուսանըն իթրաթ ճիւհալարիլէթ ֆըրգասը հէյէթ ի վիւքէլատան պաճը իզա-հաթ թալէպինէ դարալ վէրմիշէր, վէ Մ. Բուլլիէ պու իզահաթըն Նոյ. 24է տէք թէ-խիրինի թէքթիֆ էթմիշ, ֆապաթ մէճլիս 242յէ դարըն 328 ընչ իլէ միւհարիլէյին թէէլիսիւր թէքթիֆինի ըտտ էթմիշ, վէ պուհըն իւզէ-րինէ դապլինէ իսթիֆա էյլէմիշ տիր, Բէ'իս Կրէվի տախի էրթէսի կիւն անլէրին իսթի-ֆասընը դապուլ էյլէմիշ, վէ հալ Ը հաղըր հազգընտա պաճըն էրպալ Ը սիյասէթ վէ խուսուսա Մ. տը Ֆրէսինէ իլէ կէօրիւշմիւշ տիր:

Ֆապաթ Բէ'իս հաղըթէթլէրինին պաճէնու Մ. Կօպլէյի վէ անտէն սոնկրա իթրաթ ճիւհա-հուրիլէթ ֆըրգասը ըն'իս Մ. Գլէմանսօյը հանընտա տաճէթ էթմէսինտէն, Մ. տը Ֆրէ-սինէնին դապլինէ թէքթիլինէ միւզթէտիր օ-լամատընը զանն օլունմագտա տըր, Մ. Գլէ-մանսօ եէնի պիր դապլինէ թէքթիլինէ հաղըր օլաղընը պէյան էյլէմիշ իսէ տէ, քէստիր զան-նընճա անվալ Ը հաղըրէնին սատէնէ պիր վիւ-քէլա պուհրանը օլմայըպ, դարընըպըպ պաշ-գա սէպէպլէր օլաղընը պէյան էյլէմիշ տիր, Պու սէօղ իլէ միւհարիլէյի պիթ թապի միւշ-քիլաթ Ը հաղըրէնին պիզ դաթ Բէ'իս Կրէվի իսթիֆա էթմէտիքէն հալ օլունմագտա զանընը իմա էյլէմիշ տիր, Հէման օ աղչամ Բէ'իս հաղըթէթլէրի քէստիր խանէսինտէ Մ. տը Ֆրէ-սինէ, Մ. Կօպլէ վէ Մ. Գլէմէնսօ իլէ իսթի-չարէ էթմիշ իսէ տէ, պիր կէօնէ դարարա կէլինէմէմիշ տիր:

Իշպու դարընըպը սատէնէ ալան վէ մէպ-ուսան մէճլիսլէրինէ միւհաճաղը դալմամըն տըր, էրպալ Ը ֆէսատ, պէօլիւք մէ'մուր-լարըն սատագաթաղընընտան իպրէթ ալ-մագտա տըրլար: Սիւսիւ, հաղընլարտա էր-

պապ Ը ֆէսատըն պիր թէնէմմիւլինի վասֆ էտէն Ֆրանսըզ դաղէթալարընըն պիրինտէն աթիտէքի ֆըրգալը իսթիլարաճ էյլէմիշ տիր: Անլէր շալէտ Մ. Կրէվի տիւշիւպ անըն եէ-րինէ 'ասքէրի պիր տիզթաթօրընը կէչէր ի-սէ, նէ մէպլէք իթթիլաղ էթմէք կէրէք ի-տիքլէրինի, վէ ճէնէրալ Պուլանմէ թա-րաֆալարըն միւհարիլէյի էնիստէ պիր նիւհալի իճրա էտէրլէր իսէ, պուհու մու-գապլէլէն նէ հափաճաղարընը տիւշիւ-մէք իշխան իճթիմա' էթմիշէր իտի: Ան-լէր պու մէճլիսէ վաթանիւքէր ֆըրգա-սընըն ըն'իս Մ. Տէրուլէյի տաճէթլէ, ճէնէ-րալ Պուլանմէնին տաճէթընը վիզայէտէ քէստիր մէպլէյինի թէպրիլէ էթմէսինի անա թէքթիֆ էթմիշէր: Մ. Տէրուլէ տախի ան-լէրին թէքթիֆինի դապուլ էթմիշ իսէ տէ, անճաղ վէք ուզոն սիւրէն պիր շամաթա վէ դարընըպըպան սոնկրա քէստիր սէնինի անլէրէ իշիթալի պիլմիշ: Մ. Տէրուլէ Ֆրան-սա իշխան էն պէօլիւք թէնիլէք Մ. Ֆէրրինին Բէ'իս ինթիլապ օլունմագտա օլաղընըն, վէ պու թաղալարտէ ճիւհալինին պիլ իթթիֆադ միլլի սանճաղըն ալթընտա Մ. Ֆէրրի իւզէ-րինէ հիւհուլէ անը ալաղընըն ալմալարընը ան-լէրէ թալսիլէ էյլէմիշ: Ֆապաթ էրպալ Ը ֆէսատ «Միլլի սանճաղ» լուզէթինի իշիթ-տիքլէրի կիպի, «Տէք» օլունմ միլլի սանճաղ, պիզ հաղընը գըրմընը սանճաղը թանըրըն տէյիլ պաղըրմընը: Պաճէնու իսթիպէ, «Տիւք տ'Օմալըն վէ'իստամ Լիմուզէնին տօս-թու ճէնէրալ Պուլանմէ հաղընտա պիր տէ-յէնէյին եօք մը» տէտիքլէրինտէ, Մ. Տէրու-լէ ճէնէրալ Պուլանմէ հաղընտա պիր թա-ղըմ մէտ ու սէնայա պաշլամըն, ֆապաթ ֆէսատընըն սալի ճէր պիր լուզէթտէ ա-նըն սէօլիւքէն քէստիրէն, վէ քէստիրէնէ Ֆրանսա էհալիսի օլան իշիթալարընըն իտա-մընտ հարտըն էթմիշ օլաղընը անըն եիւզիւնէ վէրմիշէր: Պուլըն իւզէրինէ Մ. Տէրուլէ արթը պիր թարաֆա չէքթիլէյէ մէճպուր օլմուշ, վէ մուֆարաթըն էսնասընտա սա'իլ վաթանիւքիլէրլէր իլէ Մ. Ֆէրրի 'ալէյինէ գըլամ էթմէլէրինի անլէրէ թալսիլէ էյլէմիշ: Անլէր տախի վաթանիւքիլէր ֆըրգասընըն ալալ մուճալէնէթի օլմայարապ հաղընը քէն-տիլէրին Մ. Ֆէրրիի ալաղընըն ալմալա, Բէ'իսին խանէսիլէն ալան վէ մէպուսան դափաթալ-ընը թախիլպէ միւզթէտիր օլաղընընը անա պէյան էյլէմիշէր տիր:

Տէպ քէստիրին պիր պէնտ ի մախսուսըն-տա «Պիզ շիմա թէքթիլ պիր իսթիլալ իշիլ-տէ պուլլումագտա իզ» տէտիքտէն սոնկրա, պուհրան Ը հաղըրէտէն իսթիֆատէ էթմէք էմէլիլէն ճիւհալարիլէթ տիւշիլէն օլան պիր չօգ ֆըրգալարըն ֆուրաթալ պէքլէմէքտէ օլաղընընը պէյան էյլէմիշ տիր: Բէ'իս Կրէ-վինին իսթիֆա էթմէմէք խուսուսընտա օլան դաթ ի դարարընա ըաղմէն միւհարիլէյին իսթիֆալա մէճպուր օլաճաղըն ինթիլալ կէ-րիւնմէքտէ տիր: Եինէ փէք ինթիլալ տըր քի, չօգ կէչմէքտէն ֆարալմէնթին եէնի պիր Բէ'իս ինթիլապ էթմէքտէ օլաղընը իշի-տիլէնէք տիր:

ՁԱՐ ՀԱՋՐԵԹԼԵՐԻՆԻ ՊԵՐԼԻՆԷ 'ԱԶԻՄԵԹԻ

Ձար հաղըթէթլէրի կէչէն հաթթանըն ճուճ'ա կիւնիւ սապալարտա Պէրլինէ միւզալէլէթլէ իմիէրաթօր Կիլեօմ հաղըթէթլէրինի զիյարէթ էյլէմիշ տիր: Իմիէրաթօր Կիլեօմ հաղըթէթ-լէրի միւհաթիլինի իսթիպալ իշիլա շմէն-տըքէր մէքէքլինէ կիլմէյէ դալի միւզթէ-տիր օլաղընտան, միւհարիլէյի վէքիլէթէն թօրնու ֆրէնս Կիլեօմ, Ձար հաղըթէթլէրինի

իսթիպալ իշիլա շմէնտըքէր մէվիլիլինէ կիլմիշ, Իմիէրաթօր Կիլեօմ տախի Բուսիա սէֆարէթլաանէսինտէ քէստիր միւհաթիլինի պէքլէմիշ տիր:

Շրմէնտըքէր մէվիլիլինտէն Բուսիա Իմիէ-րաթօր իլէ Ալմանիա վէլի ի 'ահալընըն օլուն-ֆրէնս Կիլեօմ ալը պիր 'արապատա, վէ Իմիէրաթօրիչապըն ֆրէնս Կիլեօմըն զէվ-ճէսի ալմէր պիր ալը 'արապատա պուլլում-տըղլարը, վէ հալէրան Ը հարպ իլէ մէ'մու-րիլին ի տէվլէթին ըաղըպ օլաղըլարը պիր խալի 'արապալար թաղիպ էթմիլէրի հալտէ, Բուսիա սէֆարէթլաանէսինտէ 'աղիմէթ օլուն-մըն տըր:

Հանա ի բահտէ փէք պէօլիւք պիր դալա-պալըզ Ձար հաղըթէթլէրինի ալըզալմընըն: Իքի Իմիէրաթօրարըն միւհաթալըն զայէթ տօսթանէ օլուն, իւշ չարէք սա'աթ սիւր-միւշ, վէ Իմիէրաթօր Կիլեօմըն քէստիր սէ-րալընա 'ալտէթ էթմէսինտէն աղ պիր վա-ղըթ սոնկրա Ձար հաղըթէթլէրի ի'ատէ ի վի-զիթա էթմիշ տիր: Հէման օ կիւն Ձար հաղ-րէթլէրինին հալէրի հարպ Ը ֆրէնս Պիզ-մարըն զիյարէթ էթմիշ օլմաղէն, էյլէտէն 3 սա'աթ սոնկրա ֆրէնս Պիզմարը Ձար հաղ-րէթլէրինի զիյարէթ էթմիշ տիր: Պու վիզի-թատա Մ. տը Կիլեօմըն հաղըն պուլլումագ-տա, վիզիթանըն սիյասի պիր մագստէ մէպ-նի օլմատընըն միգտար քէստիր պիր իս-պաթ նաղարընը պաղըլմագտա տըր: Օ աղ-չամ սէրալտա պիր զիյարէթ վէրիլիպ, սօֆ-րատա Իմիէրաթօր Կիլեօմ հաղըթէթլէրի Ձար իլէ Ձարինա հաղարաթըն արասընտա օթուր-մըն: Պու զիյարէթտէ Բուսիա սէֆարէթլա-նէսինին ճիւհալէ մէ'մուրարըն քէստիր զէվ-լէրիլէն հաղըն պուլլումընըն: Փրէնս Պիզմարը վէ օլուն Գօնթ Հէրպէթ Պիզմարը տախի զիյարէթտէ հաղըն իմիշէր: Հանա ի զիյա-ֆէթտէ Իմիէրաթօր Կիլեօմ դատէհինի տօլ-տուրըպ Ձար հաղըթէթլէրինէ տէնէնէք դա-յէթ տօսթանէ պիր սուրէթտէ միւհարիլէյին սըհէթլինէ պատէ նուշ էյլէմիշ տիր, Թա'ամ-տան տէր հալ սոնկրա Բուսիանըն Պէրլին սէֆիլի Գօնթ Շուվալօֆա Իմիէրաթօր Կիլ-եօմ թարաֆընտան Ալմանիանըն Սիյահ Գար-թալ նամ նըչտըն իտա օլունմըն տըր: Ձար վէ Ձարինա հաղարաթըն աղչամ սա'աթ 4 1/2 բատտէլէրինտէ Պէրլինտէն հարէքէթ էթմիշ-լէր, վէ Ալմանիա փրէնսլէրի միւհարիլէյիւ-մայը մէվիլիլի դատար թէնլի էթմիշէր տիր:

Թա'ալ Մէ' ֆէրապուհ Նոյ. 20 թա-րիլիլ ինլալէսինտէ, Բուսիա Իմիէրաթօրը իլէ Իմիէրաթօրիչապընը Պէրլինտէն միւրու-լէրի էսնասընտա մագհար օլաղըլարըն հիւն ի դապուլտէն տօլալ իզհար Ը չիւքրան էտիպ թարաֆէյինին եէքտիլէրինէ իպրաղ էթմիլ-լէրի իշիթալըն հիսս վէ մուհապլէթտէն պահա էթմիշ տիր: Իշպու դաղէթա ճիւհալէ միւհարիլէլարտ ըաղմէն Բուսիա վէ Ալմանիա էհալիսի ալաղընտա օլան 'ալաղա ի տօսթա-նէսին պաղի դալաճալըն իթիպալարտա օլուն, իշպու միւհաթալըն հիւն ի թէ'սիլինին իքի տէվլէթլին միւհաթէպլէթ իւզէրինէ ինիզաա էտէնէյինի մէ'մուլ էթմէքտէ տիր:

Իմիէրաթօրարըն մախֆի միւհաթալըն-տա վուգու' պուլան չէյլէր պիլա չիւպհէ կիզ-լի սաղանընագտա տըր: 'Ումուլի անլալըն ինիլաթընտա օլարաղ, տէվլէթէյն արասընտա զուհուր էթմիշ օլան միւհարիլէթ տէնթի իշիլա ինթիլալէն պու միւհաթալտա պիր անլալընա կէլինմիշ տիր: Գաթ ի օֆրն հաղիլի պիր շալիլարտ օլուն, Ֆրանսայը ինթիլալա թահիլէ էտէն Բուսիանըն ֆարիս սէֆիլինին քէստիր մէպլէյինի տէյիլմէսի, վէ Ձար հաղըթէթլէրինի ուստիսթ-

ճըլարընըն տախի ինթիգամ իշխան Ֆրանսայա աշըգտան աշըղա ճէսարէթ վէրմէմէլէրի շար- թըլէ, Ալմանիանըն Բուսիա իլէ օլան 'ալա- գա ի տօսթանէսինին թէճէտաթիւտինէ փրէնս Պիզմարզըն րաղի օլանաղը պու միւլադաթ- տան էվլէլ վիէննատա շուլու' պուլմուշ իտի:

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Պէլլինտէն ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, Նոյ. 12էտէք Սան Բէմօտան վիրուտ էտէն խա- պէրլէր վէլի ի 'անտ հաղըթլէրինին 'իլլէթի- նին դօրգուլարըն գատար վէլիմ օլմատըղընը իլիպար էթմէքտէ, էհալի տախի միւլադաթի- հին ի'ատէ ի սըննէթ էտէճէլինէ իւմիտաթ պուլընմագտա իմիշլէր. ֆագաթ օ աղէամ նէշը էտիլէն րէսմի կաղէթտէ միւնտէրիճ շու տէնշէթի իլան, համի 'վէլի ի 'անտ հաղ- րէթլէրինին 'իլլէթիլին շիր ի փէնշէ նէվի- տէն օլտըղընա պիր շիւպնէ գալմամը տըր» իլանը էհալլիլ քէտէր ու մէ'յուսիլէթէ դարդ էթմիշ, վէ պիւթիւն շէն իւղէրինէ 'աղիմ պիր սիւքիւնէթ հիւքիւսիւքիւնէ տիր: Բիվա- յէթէ կէօրէ, 1870տէ Ֆրանսանըն իլանը հարպ խապէրինտէն պէրու Պէլլինտէ պու տէրէճէ մուճիպի մէ'յուսիլէթ օլան պիր խապէր կէլ- մէմիշ տիր: Տօգ. Շմիթ Նոյ. 14տէ իճրա է- տիլէն միւլադէրէնին նէթիճէսինի պաթան- րիթաթ իմիէրաթօր հաղըթլէրինէ թագաթիմ էտէրէք վէլի ի 'անտ հաղըթլէրինին խըրթ- լաղընըն սօլ թարաֆընտա շիր ի փէնշէ նէվ- ինտէն պիր շըպան պուլմուշ օլտըղլարընը, վէ սաղ թարաֆտա տախի պէօլէ պիր շըպան դուճուրընա 'ալամէթլէր կէօրիւնտիւլիւնիւ պէյան էթմիշ տիր: Շիմաիլէտէք պօղաղ 'իլ- լէթի փրէնսին սըննէթինէ թէ'սիր էթմէմիշ իտէ տէ, 'իլլէթիլն արթմասը միւլադիլէյին 'էօմիւրիւնիւ թէնիլքէյէ գօյաճագ տըր: Փրէնս հաղըթլէրի խըրթլաղըն քէամիլէն շըգարը- մամասընա, ֆագաթ նէֆէն արմաղ իշխան էր եա կէճ հէր հալտէ իղթիղա էտէճէք խարիճի 'ամէլլայաթ քէրրանիլէնին իճրաղ իշխան տա'իմա եանընտա մահիր պիր ճէրրահ պու- լընմասընա գարար վէրմիշ: Փրէնս հաղըթլ- լէրի պու աղըրլա մէրտանէ պիր սուրէթտէ տայանմագտա տըր:

—Ֆրանսատա իճրա էտիլմէքտէ օլան նը- շան ախղ ու իթասը մուհաքէմէսինտէ միւլթ- թէնիլքէրտէն Յի հագղընտա շու սուրէթտէ հիւքիմ վէրիլմիշ տիր: Մէճիլի ի 'ալի ա'ղա- սընտան պուլընան ճէնէրալ տ'Անտօ Յ սէնէ մահպուսիլէթէ 3,000 ֆրանդ ճէրիմէ ի նաղ- տիլէ իթասընա հիւքիմ օլտընմը իտէ տէ, էլ ան էլէ կէշիլիլէմէմիշ, վէ իշթիմալէն Ֆրան- սա հուսուտընտան տըղարը շըգմըն տըր: Մատամ Բաթայի 13 այ մահպուսիլէթէ վէ 2,000 ֆրանդ ճէրիմէ ի նագալիլէյէ հիւքիմ օ- լտընմը տըր: Սա'իլ իքի միւլթթէնիլէր տա- հա խաֆիֆ միւճաղաթա հիւքիմ օլտընմըլար, վէ պիրի աղատ սաղը վէրիլմիշ տիր:

—Բուսիան իլէ Եոնանիսթան արասըն- տա պէօլիւք պիր միւլադաթ զուճուր էթ- տիլի, վէ պուլըն նէթիճէսինտէն օլարագ, Եոնանիսթանըն Պուքէշ սէֆիրինին Աթինա- յա 'ալտէթ էյլէտիլի, վէ պիր րիվայէթէ կէօ- րէ, պու մէ'էլէտէն տօլայը Բուսիան իլա- րիճիլէ նագղընըն իսթիֆա էթտիլի դաղէ- թալարտա նէշը էտիլմէքտէ տիր: Ֆագաթ Պուքէշտէն Գիւլէթիլի 'ալաղէթա- սընա եաղըլան պիր մէքթուպտա պու միւլ- քիլաթըն թէվաթուր էտիլտիլի գատար վէ- խիմ օլմատըղը իշ'ար էտիլմիշ տիր: Եոնան սէֆիրի, Եոնան թէպա'սընտան օլտուճ օլ- մասըն, Բուսիանտա պուլընան հէր պիր

Բուսիա Եոնանը կիպի մու'ամէլէ օլտընա- սընը թալէպ էթմէքտէ օլտուպ, Բուսիան հիւքիլմէթի իտէ պուլնա մուլտֆագաթ էթ- մէմէքտէ իմիշ: Եոնան սէֆիրի խուսուսի պիր սուրէթտէ եաղընարտա Բուսիան- տա վէֆաթ էտէն էֆիրօլը պիր թապիլին թէրէքէսինին քէնտիլէ թէսիլմ օլտընմասընը թալէպ էթմիշ, ֆագաթ էֆիրօս Եոնանիս- թանտ տէլիլ, անճագ թիւրքիլայա 'ա'իտ օլ- տըղընտան, Բուսիան հիւքիլմէթի միւլմա- լէյին մաթլուպընը գապուլ էթմէմիշ տիր: Պու էճուտէն Եոնան սէֆիրի հիւքիլմէթ ի մէթպուլէսինտէն պու խուսուստա զիլատէ թալիմաթ ալմագ իւղրէ Աթինայա 'ալտէթ էթմիշ տիր:

ՏԱԽԼԻՅԷ

Կէշէն հաֆթա պիր շօղ տէնիլ ֆէլաքէթ- լէրի վուգու' պուլմուշ տըր: Գիւլէլ նամ ինիլիլ վաֆօրը Մարմարատա գարալաթ օթու- ըլալ, աղ սօնկրա դարդ օլտուշ իտէ տէ, թա'ի- ֆէսինին ճիւլէնի 28 քիշի օլտըղլարը հա- տէ գուրթուլըլար: Գիւլսը 1,800 թօնէլա- թօլը պիր վաֆօր օլտուպ, Տիքսըն իսմինտէ պիր գալիթանըն թահիլ քօմանտաթընտա պուլընմագտա, վէ Իպրոսիլտէն պուլտայ կիւլէնմիշ իտի: Վաֆօրը մէղքիւր Լօնտ- րանըն Կօրտօն նամ շիրքէթինէ 'ա'իտ իտի: Փէնճէմիլէ կիճէսի Գուլ-Գաֆու եաղըն- լարընտա Վէլէն Սէֆիլէ, վէ Տէֆէֆէ նաման իքի ինիլիլ վաֆօրլարը արասընտա պիր միւ- սատէմէ վուգու' պուլմուշ տըր: Վէլէն Սէֆ- իլէ Օտէսայա միւլթէվէճիլէն Մալթատան կէլմէքտէ օլտուպ, միւնտտէմէ վաղթընտա գարանթինա պէքլէմէք իշխան Գալաղա կիթ- մէք իւղրէ իմիշ: Պու վաֆօր Օտէսայա տօղ- րու հարաքէթ էթմէղալէն Գալաղա միւտ- տէթ ի գարանթինաթըն պիթիլտիլքտէն սօնկ- րա թէրսանէ ի 'ամիրէտէ թա'միր օլտընա- ճագ տըր: Տէֆէֆէ տախի փէք ֆէնա պիր սուրէթտէ սագաթլանմը օլմաղէ, օ տախի թա'միր իշխան թէրսանէյէ կիլմէյէ մէճպուր օլտուշ տըր: Իշպու իքի վաֆօրլարըն սա- հիպլէրինին թաղմինաթ իշխան գանուճա միւ- րաճա'աթ էտէճէքլէրի րիվայէթ օլտընմագտա իտէ տէ, էլ ան վաֆօրլարըն իսթանալօլ մաս- լահաթիւլաղարընա պուլտուսուստա գաթի պիր թա'լիմաթ վիրուտ էթմէմիշ տիր: Սա'իլ պիր միւլտտէմէ տախի Սաղ ֆագաթը եա- զըղլարընտա Սա'իլ Գիւլէլ նամ պիր ինիլիլ վաֆօրլարըն վաղթըն վաղթըն իպրաիլտէ վաղթըն պիր Բուճ շիր- քէթինէ 'ա'իտ թէսիլ նամ վաֆօր արասընտա վուգու' պուլտուպ վաֆօրլարըն իքիսի տէ ֆէ- նա սուրէթտէ սագաթլանմըլար: Իշպու ֆէ- լաքէթ խապէրլէրինէ շէճիլանէ օլան շու խապէր իլէ խիթամ վէրիլիլ. ֆագաթ էտէֆ էտէրիլ քի, պուլըն տախի նէթիճէսի փէք աճըլը օլտուշ տըր: Կէշէն փէնճէմիլէ աղլա- մը րիւղկեար փէք շիտտէթիլի պիր սուրէթտէ էտէճէք էքլէն, պիր գայըգ տէրուսինտէ Յ քիշի պուլընտըլը հալտէ, Բուճիլի Գալա- զընտան գարըլ եագալա կէշիլէք իւղրէ եօլա շըգմըն, ֆագաթ րիւղկեարըն շիտտէթինտէն գայըգ տէվրիլիլ պիլարէլէր տէնիլէ տէօ- քիւլիլէլէր: Եէնի Մահլէլտէ գահվէճիլիք էտէն Հիւսէյին իսմինտէ ճէսուր պիր ատէմ կէճէ վաղթընտա տէնիլտէն «ճան գուրթա- րան իճօգ մը» տէլիլ պիր ֆէրուտա սէսի ի- շիթմէլէլ, տէր հալ եաթագտան գալըլալ քիւ- տինէ ախէր պիր եարտըմըլ ալարալ քիւ- չիւք պիր գայըգ իլէ սէսէ տօղրու քիւլէք չէքմէյէ պալալմըլար, ֆագաթ հայըլ քի րիւղկեար պուլըլարա տախի դալէպէ չալ- մըլ, վէ անլէրին տախի գայըլը տէվրիլէրէք դարդ օլտուշլար: Հիւսէյին վէ րէֆիդինին ֆալիլէլալարը զէվէլէրինին ֆիւլթուճաթլէ 'ալտէթլինէ պիւթիւն կէճէ պիւլտուտէ էէրտէ պէքլէմիշլէր: Պու կիպի շէճիլանէ օլան մու'ամէլէլէրի սատէճէ գաղթալարտա զիլքի իլէ իքիթիֆա էտիլմէլէլի տիր: Մէ'մուլ էտէ- րիլ քի, Հիւքիլմէթ ի Սէնիլէ մէրհուլարըն չէճա'աթլընտ միւլքէաթաթէն 'ա'իլէլէրինէ միլգ- տարը քէաթի մա'ալ թախսիս էտէրէք, ան- լէրի սէֆալէթտէն գուրթարաճագ տըր: —Իշպիրին ճօլի գուլմիլանեաթընա 'ա'իտ օլտուպ, Սէլանիլք իլէ Իզմիր արասընտա իշ- լէյէն Պէլէլ նամ վաֆօր տախի կէշէն փէնճ-

չէմպէ կիւնիւ իմրօլ առատը եաղընլարընտա գարդ օլտուշ տըր: Եօլճուլարտան 43ի սա- հիլ ի սէլամէթէ շըգմաղ իւմիտիլլէ գայըլա- րա կիրմիլէր իտէ տէ, գայըլարըն տէվրիլ- մէսիլլէ դարդ օլտուշլար: Ֆագաթ վաֆօրտա գալան պիր գալ քիշի վաֆօրըն գայաթընը գըրըլ, տէրուսինտէ պուլընան աղլէյի ալ- տըգտան սօնկրա կիւլէրէք գուրթուլըլար: —Լէլէլէլ Հէլէլ, Հիւքիլմէթ ի Սէնիլէյէ տօսթ օլան պիր հիւքիլմէթ 'ալէյինտէ շէ- տիտ իւլ մէ'ալ պիր պէնա նէշը էթտիլի ի- չիւն Մաթպուլաթ իտարէ ի պէնիլէսի թա- րաֆընտան գաֆաալըլը տըր: —Կէշէն ֆագաթ էրթէսի կիճէսի Իսթան- պօլըն Գուլղուճըլ գարիլէսինտէ վագըլ էր- մէնիլ քիլիսէսինէ խըրսըղար կիրիլ ֆուգա- րա սանտըղընը ալարաղ տէրուսինտէ պու- լընան աղլէյի ալմըլար: Պա'տէհու սա'իլ շէյ- լէրէ տախի էլ ուղաթմաղա պալալմըլար ի- սէ տէ, պէքճիլէրին իսթէ կէլմէսիլլէ ֆիրա- րէ եիւլ թուլթմըլար:

—Էլիլիլ թարաֆընտան տաղա ալըրը- մըլ օլան թէքթուրաալը Միւրտիլ էֆէնտի գուրթուլմըլ տըր: Էլիլիլ էվլէլ էմրտէ միւ- մաիլէյին պէտէլ ի թախիլէսի օլմագ իւղրէ 1,000 լիւրա իսթէմիլլէր, պա'տէհու տէֆաթլէ օլան մու'ալալէսինտէ սօնկրա 800է րաղի օլտուշլար, վէ մու'ալլէն վաղթթա փարալը կէօնտէրմէթլէրինտէ միւլմաիլէյի էօլտիւ- րէճէլէրինի թէհաթաթ էթմիլլէր իտի: Մու'ալ- յէն վաղթթա Միւրտիլ էֆէնտիլին էէկէնի 500 լիւրա իլէ կիթմիլլէ իտէ տէ, անլէրի պու- լալմալըլ: Սիւրիլէն էլիլանըն մահաթի անկ- լալըլմաղլէ, Կէլիլալօլ մուլթուսարըլքը ան- լէրին թա'գիլի իշխան միգտարը քէաթիլ տա- քէր կէօնտէրմիլ: Մաքէր էլիլիլայը պուլմա- ղա մուլտֆֆագ օլտուպ, շէտիտ պիր միւտա- րէպէտէն սօնկրա էլիլաթտան պիր թէլէք էտիլիլ պիր գալը եարալանմըլար: Միւրտիլ էֆէնտի իշպու միւտարէպէ էսնաթընտա չա- լըլար արասընտա կիլլէնմիլ օլարաղ 'գուր- թուլմուշ, վէ սալիմէն խանէսինէ 'ալտէթ էթմիշ տիր:

ՍՈՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Փարիստէն Նոյ. 23տէ քէշիտէ օլտընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Բէ'իս Կրէվի, օ կիւն քէնտիլին իսթիֆա էթմէյէ գարար վէր- միշ օլտըղընը, վէ Բէ'իս ինթիլապը պապըն- տա այան վէ մէպ'ուսան մէճիլալէրինի տա'վէթ էթմէլէրի իշխան էէնի պիր վիւքէլա թէքի- լինի էրթէսի կիւն Մ. Բիպօյա իհալէ էտէ- ճէյինի պիլիթիլմիշ տիր: Նոյ. 24 թարիլիլ քէշիտէ օլտընան պիր թէլէկրաֆա տախի Բէ'իս հաղըթլէրինին ֆագաթ էրթէսի կիւնիւ րէսմին իսթիֆա էտէճէյի, վէ մագաթը րիլալէթ իշխան Մ. Ֆրէսինէ, ճէնէրալ Սօսիլէ վէ Մ. Գարնօնըն նամպէտ օլտուլարը պէյան օլտընմըլ տըր: —Ալմանիա Բայաթալ մէճիլի Նոյ. 24տէ քիւլաթ օլտընմըլ. վէ պուլ միւնասիլալէթլէ իմիէրաթօր թարաֆընտան գրա'աթ օլտընան նուլթգտա էվրօիա սուլճ ու ապալիլինի թէհ- տիտ էտէն պիր շէյ օլմատըղը, վէ Ալմանիա- նըն ճիւլմէ թէտալիլէրինտէն պիրիճիք մագ- սէտ սուլճըն պաղաթը օլտըլը իլան էտիլմիշ տիր:

ԻՆՍՆ

Եարըն կէնճէլին տաւա մէճիլի Տօգ. Տօլրալէանըն մէքթպիլնտէ ալաթուրքա սա- 'աթ Գտա պալալաճագ տըր: Միւլթալա'ա մատտէսի, Տէրէ Էօֆէլ էօլէ- աբուսիլա էէլ Էթի: Վա'իլ. 9. 4:

Ա.Գ.Զ.Լ.Ի.Ն. ՖԻՅԱԹԸ			
Նոյնմըլ 14/26, 1887			
Է. ու. (գուլ. քէսըլ) 13 47 Բ. Տ. Էօլ սէհմ. 35			
Թատթիլէ ի Տիւլ. Գայմ. 14 20 Խաթիլ. Տախ. 37 34			
Ա.Գ.Զ. ՖԻՅԱԹԸ, լիւր Գաթ. 100 զըլտան			
Մէճիլիլ	408 22	Փօլ	90 28
Մէթալիլ	99	Նաթիլէս	87 28
Պէշիլ	403	Գրէմիլ	54 13
Ալթըլ	403	Լիւրա ինիլիլ	110 22
Մանէթ գաթիլ 40 20			

ԻՍԹԱՆՊՈԼՏԱ
Ա. ՅԱՊՈՐ ՊՅՍԱՅԱՆ ՍՄԱՊԱՆՍՆԵՐԱ ՔԱՊՈՂԱՆՍԵՐ ՏԵՐ
Ֆիլմանըլար Էօգուլը Ալիքիլան խան